

REFLEKSION
"Mit hjem blev inficeret af tunge samtaler."

JURA
Udvidet pligt til partshøring

SOCI ALRÅ DGIV EREN

DANSK SOCIALRÅDGIVERFORENING

07/21

Rachel Röst:
LÆSNING
var mit frirum
i en forsømt
barndom

TEMA Literatur i socialt arbejde

TILLIDSREPRÆSENTANT FYRET EFTER 30 ÅRS TRO TJENESTE

Arbejdsgiver skal betale
rekordstor godtgørelse

GUIDE

Sådan går du på ferie uden stress

08

"Der er en helt særlig atmosfære i Børnehuset."

Børnehusene skal skabe tryghed i en sårbar situation for børn, som har været udsat for seksuelle og voldelige overgreb. Det er socialrådgiver Lone Hansen med til at sikre.

Foto: Lisbeth Holten

TEMA

LÆSNING VAR MIT FRIRUM I EN FORSØMT BARNDOM

Rachel Röst har skrevet bogen "Grundvold" - en personlig fortælling om social kontrol. Hun står også i spidsen for organisationen 'Læs for Livet' og opfordrer til, at litteratur i højere grad bruges som redskab i det sociale arbejde.

16

27

Forbedringer af et udfordret arbejdsmiljø kræver ofte et langt sejt træk - en proces, som kan være anstrengende og kræve en god portion tålmodighed, udholdenhed og sammenhold.

Trine Quist, formand, Region Nord

30

Tillidsrepræsentant fyret efter 30 års tro tjeneste

Bibi Myrhøj og DS har fået medhold i, at Kriminalforsorgen udøvede ulovlig forskelsbehandling - og arbejdsgiver skal nu betale rekordhøj godtgørelse.

Foto: Lisbeth Holten

38

"Mit hjem blev inficeret af tunge samtaler. Jeg kunne ikke bare lukke døren og være mor eller Britta"

Britta Svinth, socialrådgiver og tillidsrepræsentant. Mestringsvejleder, Aarhus Kommune.

Foto: Lisbeth Holten

10

Guiden

Få overblik over dine arbejdsopgaver. Gå på ferie med et skulderklap. Stress af i naturen.

Foto: Mathilde Bech

Kontakt redaktionen på
redaktionen@socialraadgiverne.dk

04 NYT FRA DS

06 SOCIALT NYT

08 MEDLEM NR. 30.003

"Der er en helt særlig atmosfære i Børnehuset".

10 GUIDEN

Sådan går du på ferie uden stress.

13 BØGER

15 FORSKEREN

Fordele med at oparbejde integrationsfaglig viden i team.

16 TEMA LITTERATUR I SOCIALT ARBEJDE

Interview med bogaktuelle forfatter Rachel Röst, som også står i spidsen for organisationen 'Læs for Livet'.

24 VOXPOP

Kan litteratur skabe social forandring? Det har vi spurgt en antropolog og en socialrådgiver om.

25 LÆSNING HJÆLPER BØRN OG UNGE

Litteratur bør have en mere central plads i socialt arbejde, mener forsker.

26 LEDER

Nu er det politikernes tur.

26 MIN MENING

27 REGIONSLEDER

Stædighed og samarbejde giver resultater.

27 PRAKSISKLUMME

'Jeg har slet ikke grædt - er det normalt?'

28 JURA

Udvidet pligt til partshøring.

29 DEBAT

Viden er vejen til sikkerhed og integration.

29 MIT ARGUMENT

30 ARBEJDSGIVER SKAL BETALE

REKORDSTOR GODTGØRELSE

Efter 30 års tjeneste blev tillidsrepræsentant i kriminalforsorgen fyret.

34 DS: URIMELIG BEHANDLING

Det er uforståeligt, at arbejdsgiver ikke har været mere fleksibel.

37 KULTUR

38 REFLEKSION

39 KONTAKT

39 KALENDER

MIT YNDLINGSORD

Sprog har magt. Derfor skal vi bruge det med omtanke. Har du et **yndlings- eller hadeord** så skriv til os på ord@socialraadgiverne.dk

Signe Færch

Fungerende næstformand,
Dansk Socialrådgiverforening.

FATTIGDOM

Da Ydelseskommissionen fremlagde deres resultater, stod der igen og igen "lav-indkomst" på powerpointen. Det lyder pænere. Men selv om de ikke vil tale om fattigdom eller fattigdomsgrænse, så findes det.

Som socialrådgivere ser vi skyggesiderne af samfundet. Nogle af de mørkeste skygger kastes af netop fattigdom. Vi møder forældrene, som søger om støtte til bleer, børnene, der bliver hjemme fra klassefødselsdage, og den unge psykisk syge mand, som fravælger medicinen. At kende til skyggesiderne forpligter. Til at fortælle om det vi ser. Det kræver ord. Fattigdom.

Dansk Socialrådgiverforening

Udgives af Dansk Socialrådgiverforening, Toldbodgade 19 B, 1253 København K, telefon 7010 1099, ds@socialraadgiverne.dk, www.socialraadgiverne.dk **Ansvarshavende redaktør** Mads Bilstrup, mb@socialraadgiverne.dk **Redaktør** Susan Paulsen sp@socialraadgiverne.dk **Debatredaktør** Linda Havanna Hansen, lh@socialraadgiverne.dk **Journalister** Bjarke Hartmeyer Christiansen, bh@socialraadgiverne.dk, Lærke Øland Frederiksen, lof@socialraadgiverne.dk **Layout** Signe Christiansen, sic@socialraadgiverne.dk og Camilla Pedersen, cp@socialraadgiverne.dk **Annoncer** til Socialrådgiveren, Socialraadgiverjob.dk og Dansk Socialrådgiverforenings nyhedsbrev tegnes af: Media-Partners, telefon 29 67 14 36, www.media-partners.dk/medier **Stillingsannoncer** marianne@media-partners.dk **Tekstsideannoncer** joergen@media-partners.dk **Deadline** for annoncer til 08/09-2021 er 21. juni **Deadline** for annoncer til 10-2021 er 29. september **Forside:** Lisbeth Holten **Tryk** Stibo **Årsabonnement** 910 kr. inkl. moms. Løssalg 70 kr. pr. nummer plus forsendelse **Socialrådgiveren udkommer** 12 gange om året. Dette nummer udkommer 23. juni 2021. Artikler og indlæg er ikke nødvendigvis udtryk for organisationens holdning. **Kontrolleret oplag:** 18.870 **Trykt oplag:** 18.970 **ISSN** 0109-6103

Ydelseskommission

INGEN SKAL SIDDE FAST PÅ KONTANTHJÆLP

Dansk Socialrådgiverforening (DS) mener, at der er mange gode takter i Ydelseskommissionens anbefalinger, blandt andet en genvurdering af, om borgeren hører hjemme på kontanthjælp. Men det bør ske allerede efter et år og gælde alle på kontanthjælp, siger socialrådgivernes formand, Mads Bilstrup.

Han understreger, at der er en række forudsætninger for, at kommunerne kan leve op til en afklaringsgaranti på et år.

Derfor foreslår Dansk Socialrådgiverforening:

- Et loft over antallet af sager, som sikrer, at socialrådgiverne har tid til at leve op til afklaringsgarantien på et år. Socialrådgiverne har i mange kommuner for mange sager til at kunne sikre hurtig afklaring. Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal på kontanthjælpsområdet er 35-55 sager, afhængig af målgruppen.
- At indsatsen kan koordineres på tværs af beskæftigelses-, sundheds- og socialområdet, og at der er nok relevante tilbud.

Læs mere på socialraadgiverne.dk/nyheder og læs også *lederen* side 26.

Læs mere om Ydelseskommissionens anbefalinger på bm.dk

Frygten, hvis anbefalingerne bliver fulgt en, at borgerne vil blive endnu mere presset og få sværere ved at arbejde med deres problemer i samarbejde med sagsbehandleren i kommunen.

Mads Bilstrup, formand, Dansk Socialrådgiverforening, 3. juni i dagbladet Information om Ydelseskommissionens anbefalinger i artiklen 'Ny rundspørge blandt socialrådgivere: Lave ydelser står i vejen for jobindsatsen'

Tilbageblik

SÅDAN SKREV VI I SOCIALRÅDGIVEREN 7-2011

2011: Regeringens højt profilerede kamp mod bureaukrati og regeltyranni har slået fuldstændig fejl. Mens ministrene med den ene hånd forsøger at luge ud i regeljunglen og administrative byrder, har de med den anden hånd indført nye regler. Bare i løbet af de seneste 100 dage er der kommet så mange nye regler på beskæftigelsesområdet, at de fylder 2.504 A4-sider. Beskæftigelsesminister Inger Støjberg (V) afviser, at regeringens kamp mod bøvlede regler er slået fejl.

2021: Som en del af finansieringen af aftalen om ret til tidlig pension skal kommunerne årligt spare 1,1 mia. kroner på jobcentrene. Aftaleparterne ser besparelser i en regelforklaring, som DS hilser velkommen. Men besparelser er en dårlig idé. Den rigtige vej er at investere i beskæftigelsesindsatsen, som man har gjort i for eksempel Hjørring Kommune – det giver afkast både menneskeligt og økonomisk.

Arbejdsskader

24 MIO. KR. I ERSTATNING

Dansk Socialrådgiverforening har sikret 39 socialrådgivere erstatninger for arbejdsskader for tilsammen 24 millioner kroner i 2020. De fleste sager har handlet om vold og trusler, men husk at covid-19 også kan anmeldes som en arbejdsskade.

Læs mere om, hvordan du anmelder en arbejdsskade på socialraadgiverne.dk/arbejdsskade

Sundhedsdag

SØG 10.000 KR. TIL MENTAL SUNDHED

Alle arbejdspladser kan nu søge 10.000 kr. til Danmarks Mentale Sundhedsdag den 14. oktober hos Velliv Foreningen. I bestemmer selv, om I vil fokusere på samarbejde, arbejdsglæde, stress eller noget helt andet – og om det skal være i form af et foredrag, en workshop eller teambuilding.

Læs mere på danmarksmentalesundhedsdag.dk

Kommunal- og regionsrådsvalg 2021

ER DU KANDIDAT?

Er du medlem af Dansk Socialrådgiverforening og kandidat til kommunal- og regionsvalget, som holdes 16. november? Så send os en mail til redaktionen@socialraadgiverne.dk, hvis du ønsker at blive præsenteret på Dansk Socialrådgiverforenings hjemmeside. Skriv gerne 'kandidat til valg' i emnefeltet.

Nyt navn

DIN A-KASSE HAR SKIFTET NAVN

Hvis du er socialrådgiver og har været medlem af FTFa, så har du måske lagt mærke til, at navnet er skiftet til Dansk Socialrådgiverforenings A-kasse – en del af FTFa. Men dine rettigheder er præcis de samme og servicen endnu bedre.

Læs mere på socialraadgiverne.dk/akasse/

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Udforsk SIRI's kursuskatalog for
2021 og få overblik over vores
aktuelle og gratis arrangementer
på tværs af integrationsområdet.

Hent vores kursuskatalog for
2021 på uim.dk/publikationer.

Reformkommissionen

DE FEM STØRSTE UDFORDRINGER FOR DANMARK

Den regeringsnedsatte 'Kommissionen for 2. generationsreformer', der blandt andet skal komme med forslag til, hvordan vi løfter beskæftigelsen og samtidig mindsker uligheden, er klar med sin første afrapportering med navnet 'Erkendt, forsøgt løst, uløst'. Her skitseres fem hovedudfordringer, som vil være omdrejningspunktet i kommissionens videre arbejde.

De fem udfordringer er:

- Unge med uforløst potentiale
- Voksne uden fodfæste på arbejdsmarkedet
- Uddannelsesindsatsen er ikke fremtidssikret

- Komplekst møde mellem borgeren og det offentlige
- Uudnyttet produktivitetspotentiale

Kommissionens formand, økonomiprofessor Nina Smith, fremhæver udfordringen med unge uden uddannelse som det største problem. Det er knap 50.000 unge i alderen fra 15 til 24 år, der hverken er undervejs eller færdige med en ungdomsuddannelse. Blandt de 25-årige står knap 20 procent uden en ungdomsuddannelse.

Kommissionen afslutter sit arbejde med udgangen af 2022. **Læs** materialerne på fm.dk

Socialpris

HVEM SKAL HAVE TINE BRYLD PRISEN?

Tine Bryld Prisen er Danmarks store socialpris. Der uddeles hvert år op til 500.000 kroner til en forening eller et projekt, der gør en forskel for socialt udsatte mennesker i Danmark. Send din indstilling til mail@tinebryldprisen.dk gerne med en kort begrundelse for, hvorfor du synes, at netop din kandidat skal have prisen. Sidste frist er 4. august. Tine Bryld var hele Danmarks socialrådgiver. Som vært på radioprogrammet Tværs gav hun i en menneskealder unge råd og vejledning.

Læs mere på tinebryldprisen.dk

Retshjælp

GADEJURISTEN PÅ PAUSE

Siden 1999 har Gadejuristen ydet retshjælp til gaden allermost udsatte, men nu bliver det velgørende arbejde sat på pause. Igennem længere tid har Gadejuristen oplevet udfordringer i samarbejdsrelationerne i organisationen. Det har betydet, at en del medarbejdere har opsagt deres stillinger – og efterfølgende er de øvrige medarbejdere opsagt. Det skriver foreningen på sin hjemmeside.

Trusler

DØMT TIL BETINGET FÆNGSEL

En 30-årig mand og en 28-årig kvinde er ved Retten i Svendborg dømt for trusler mod en socialrådgiver. Truslerne blev fremsat i 2018 og lød på, at de vil slå dem ihjel, som fjernede deres datter. De blev idømt 30 dages betinget fængsel, og retten lagde vægt på, at der var tale om trusler mod offentlige personer, skriver Fyens.dk

10

Hver tiende student har ikke brugt studenterhuen efter 10 år

Hver tiende student fra 2008 har ikke afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse efter 10 år.

Kilde: 'Studenter uden kompetencegivende uddannelse', 2021, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd – i samarbejde med Fagbevægelsens Hovedorganisation.

Anbringelse

FILM OM AT VÆRE PLEJEFAMILIE

Socialstyrelsen har udarbejdet en introfilm og seks korte undervisningsfilm om at være plejefamilie. Formålet med filmene er at give kommende plejefamilier et indblik i, hvad det vil sige at være plejefamilie. Filmene kan blandt andet anvendes på informationsmøder, som kommunerne holder for potentielle plejeforældre, men kan også ses af andre, som interesserer sig for det at være plejeforældre. Det kan eksempelvis være studerende på forskellige uddannelser eller nære pårørende til plejefamilier.

Læs mere på socialstyrelsen.dk

Inspiration

KVALITET I BOSTØTTEN

En ny publikation med 10 faglige pejlemærker for kvalitet i bostøtte bygger på den bedste viden, der er på området lige nu, og beskriver på den baggrund vigtige fokusområder som inspiration til at styrke kvaliteten i bostøtten. De faglige pejlemærker giver konkrete og praksisnære eksempler på, hvordan man kan arbejde.

De faglige pejlemærker er blevet til i et samarbejde med en række organisationer – herunder Dansk Socialrådgiverforening.

'Faglige pejlemærker for kvalitet i bostøtten' kan downloades fra socialstyrelsen.dk

STU OG BOSTED

FOR UNGE, SOM ER DØVE ELLER HAR EN HØRENEDSÆTTELSE

Personlig, social, faglig og sproglig udvikling uden kommunikationsbarrierer

- STU i Rødovre
- STU + bosted i Urlev, Jylland

Læs mere på www.cbg-stu.dk og www.navigator-campus.dk

CASTBERGGÅRD
JOB- & UDVIKLINGSCENTER

Møder du som socialrådgiver mennesker, som har mistet?

Bliv uddannet sorgrådgiver og få kompetencer og mod til at indgå i mødet med sorgramte.

Hvad siger andre om uddannelsen?

"Sorgrådgiveruddannelsen skaber rum og inspiration til at forbedre praksis og øger din viden om redskaber og handlemuligheder i dit arbejdsliv. Jeg forventer hurtigere at kunne identificere sorgrelaterede problemstillinger og yde en mere tilfredsstillende rådgivning med inddragelse af teori fra uddannelsen"

– Mette, socialrådgiver og sorgrådgiver

Vi uddanner sorgrådgivere tre forskellige steder i landet. Læs mere, find uddannelsesstart og tilmeld dig her:

www.sorgcenter.dk
www.kp.dk
www.ucn.dk
eller www.phabsalon.dk

Har du spørgsmål til uddannelsen, kan du kontakte os på kompetenceudvikling@sorgcenter.dk

Det
Nationale
Sorgcenter

KØBENHAVNS
PROFESSIONS
HØJSKOLE

XP

UCN

ABSALON
HØRSBØLLERHEDEN 10
4000 ROSKILDE

CV
Lone Hansen
34 år, Næstved

2017
Børnehus Sjælland

2016
Greve Kommune

2016
Uddannet
socialrådgiver

”
**Det betyder meget for
hjælpen til barnet og
familien, at vi har været
tidligt inde i sagen.**

Lone Hansen, socialrådgiver

"Der er en helt særlig atmosfære i Børnehuset"

Børnehusene skal skabe tryk i en sårbar situation for børn, der har været udsat for seksuelle og voldelige overgreb. Det er socialrådgiver Lone Hansen med til at sikre.

Af Mette Mørk
Foto: Lisbeth Holten

LONE HANSEN ER en af de socialrådgivere, der tager imod børn, der skal videoafhøres om et muligt voldeligt og/eller seksuelt overgreb, i Børnehuset Sjælland. Det er et af de fem regionale børnehuse, hvor man har samlet alle relevante myndigheder i sager om overgreb mod børn og unge.

– Der er en helt særlig atmosfære fra det øjeblik, man træder ind ad døren i Børnehuset. Der er ro og professionalisme, og jeg er en del af et omfattende og vigtigt tværsektorielt samarbejde med politi, sundhedsmyndigheder, psykologer og kommuner. Når samarbejdet kører, får vi effektivt samlet sammen, hvad vi kan fortælle om barnet, så myndighedssagsbehandleren bliver grundigt oplyst, siger hun.

Børnehusene blev skabt i 2013 for at sikre det bedste og mest skånsomme forløb for børn, der havde været ude for overgreb – og som kvalificeret, faglig støtte til kommunerne.

Tidlig indsats betaler sig

Ofte begynder en sag netop med, at et barn bliver videoafhørt. Det sker i Børnehuset, så barnet ikke skal møde op på politistationen. Et typisk forløb starter med, at kommunen modtager rådgivning i telefonen. I de meget komplekse sager kan børnehusene tilbyde et konsultativt samråd.

– Her sidder jeg, en psykolog, en repræsentant fra politiet, børnelæge som repræsentant fra sundhedsvæsenet og myndigheds-sagsbehandler fra kommunen. Det betyder meget for hjælpen til barnet og familien efterfølgende, at vi har været tidligt inde i sagen. Formålet er at afdække en eventuel mistanke om overgreb mod barnet og at rådgive myndighedsrådgiver. For eksempel så man sikrer, at der er lavet en sikkerhedsplan, hvor der tages stilling til, hvad der skal ske efter endt videoafhøring.

Men det er ikke altid, at kommunerne er opmærksomme på at

bruge børnehusene så tidligt, oplever Lone Hansen.

– En forklaring er, at der er en stor udskiftning på børne- og familieområdet. Samtidig er der her sager vanvittigt komplekse for socialrådgiverne, så det kan være svært at overskue, hvad man skal sætte ind med hvornår.

Sårbar situation

Selv er hun ikke i tvivl om, at børnehusene giver rigtig god mening. Og at hun er landet et rigtig godt sted i sit arbejdsliv.

– Hvornår det er en god dag på arbejde? Det er altid en god dag på arbejde. Men det kan for eksempel være, hvis jeg står med forældre, hvis barn har været udsat for overgreb af en uden for familien, og jeg har talt med dem om, hvordan passer de på sig selv og barnet. Eller hvis jeg har siddet i en videoafhøring, og kommunen har lavet en god sikkerhedsplan, så jeg ved, at der bliver taget godt hånd om barnet efter endt afhøring. Det giver god mening, at børnehusene er blevet etableret – at vi kan møde forældre og børn omsorgsfuldt i den ekstremt sårbare situation, de befinder sig i. ♦

← De her sager er vanvittigt komplekse for socialrådgiverne, så det kan være svært at overskue, hvad man skal sætte ind med hvornår.

SÅDAN GÅR DU PÅ FERIE UDEN STRESS

Sommerferien venter forude. I kølvandet på coronakrisen har vi måske mere end nogensinde brug for at holde mentalt fri i ferien, men det kan være svært at nyde sin ferie, hvis tankerne vandrer tilbage til arbejdsopgaverne. Dansk Socialrådgiverforenings arbejdsmiljøkonsulent, Elisabeth Huus Pedersen, guider dig med en række gode råd til en ferie uden arbejdsstress.

Af Susan Paulsen

FÅ OVERBLIK OVER DINE OPGAVER

Drop ambitionen om, at du skal have rent bord inden ferien. I stedet er det vigtigt at rydde op og få overblik over store og små hængepartier. Vent ikke til den sidste dag, men brug et kvarter om dagen de sidste to uger før ferien på at rydde op og sortere i din indbakke.

Bloker de sidste dage inden ferien som mødefri dage i din kalender, så du sikrer dig tid til de sidste vigtige opgaver, der skal klares inden ferien. Og lav inden du lukker og slukker en huskeliste over de opgaver, du skal tage fat på efter ferien.

GÅ PÅ FERIE MED ET SKULDERKLAP

Giv dine kolleger et klap på skulderen, inden I går hver til sit. Brug lidt tid på i fællesskab at se tilbage på det gode socialrådgiverarbejde, som I har lavet de seneste måneder – og drøft også, hvilke konsekvenser coronakrisen har haft for jer hver især.

Hvis der også har været svære oplevelser, eksempelvis med en vred eller ulykkelig borger, så er det også en god idé at få talt det igennem med en kollega eller din leder. Ellers kan det nemt rumstere i hovedet under ferien.

HOLD GERNE TRE UGERS FERIE

Hvis der skal være tid til at geare helt ned, bør du holde tre ugers sammenhængende ferie. Undgå at starte en ferierejse på den første dag i din ferie – ellers risikerer du, at din ferie bliver indledt på et højt stressniveau – med øget risiko for, at du vrisser ad din familie.

Pas på med at overfylde dine feriedage med aktiviteter og ting du skal nå – din ferie skal jo ikke ligne din arbejdsdag.

'NU HAR JEG FERIE'

Det kan være en god idé at markere, at 'nu går jeg på ferie' ved eksempelvis at samles med kollegerne og drikke en kop ferie-kaffe – eventuelt på Teams, hvis du stadig er hjemsendt.

Alternativt kan du lave et ritual for dig selv ved at gå en lang tur, når du har lukket computeren ned på din sidste arbejdsdag inden ferien.

SLIP ARBEJDET MENTALT

- Når man arbejder med mennesker, kan det være ekstra svært at slippe arbejdet. Men man skal huske, at man hjælper både borgerne og kollegerne bedst ved at komme frisk og veludhvilet tilbage efter ferie. Derfor skal du give dig lov til at slippe ansvaret og holde fri.
- Hvis dine tanker under ferien alligevel tuner ind på arbejdsopgaverne, så parkér ideer og eventuelle bekymringer i en notesbog eller på din smartphone, så de kommer ud af hovedet, men ikke går tabt.

UNDGÅ AT ARBEJDE I FERIE

Undlad at åbne og besvare arbejds-mails i din ferie. Det gælder også for ledere, som bør være gode rollemodeller for de ansatte. Når man har fri, har man fri – så giv dig selv lov til at have det.

Hvis du er meget fristet af at tjekke arbejdsrelaterede mails i ferien, så efterlad din arbejdscomputer og din arbejdstelefon på arbejdspladsen, eller gem dem langt væk i en skuffe.

STRESS AF I NATUREN

Vær opmærksom på, at de digitale medier fylder mere og mere i fritiden, hvor vi bruger dem til at koble af. Det kan være fristende, men også belastende, at være online hele tiden.

Tag en pause fra skærmene – mobil, TV og pc – i løbet af ferien og få mere tid til nærvær med eksempelvis brætspil, bål, badning og en tur i skoven. De sanseindtryk, som naturen giver, har en afstressende effekt – så det er helt oplagt at bruge den.

TILBAGE PÅ JOB MED MINDST MULIG STRESS

Når du vender ferie-frisk tilbage på job, er det vigtigt, at du passer på dig selv.

- Start eksempelvis på en onsdag, så føles første uge ikke så lang. Eller hold fri den første fredag efter ferien.
- Book allerede inden ferien et par dage i din kalender, hvor du er 'optaget', så du har tid til at tjekke indbakken og få overblik. Læg ikke vigtige møder og kræven- de opgaver, den første uge.
- I ferien har din hjerne restitueret og koblet af fra sine vante arbejdsopgaver. Acceptér derfor, at du typisk ikke arbejder så hurtigt, som du plejer.
- Accepter også, at det kan være en stor omvæltning at vende tilbage til arbejdspladsen, hvis du og dine kolle- ger har arbejdet hjemmefra under coronakrisen. Nogle har brug for at juble og være enormt sociale. Andre har brug for at bevæge sig mere forsigtigt ud i verden igen.

FERIE ER IKKE EN MIRAKELKUR

Undersøgelser viser, at arbejdsrelateret stress topper lige efter sommerferien, så ferie er ikke en mirakelkur mod stress. Derfor kan det være oplagt at have nede- stående pejlemærker i baghovedet, når du kommer tilbage fra ferie.

- Sæt det kollegiale fællesskab højt, det fungerer som buffer mod stress.
- Lav normer for god omgangstone.
- Stop brokkeri, som dræber energi og arbejdslyst, og sats på faglig refleksion og sparring om de problemer, der bliver oplevet.
- Husk at støtte hinanden med praktisk hjælp.
- Hold pause – og tal med hinanden om det, der fylder – både jobbet og det derhjemme
- Anerkend hinanden. Ros og værdsættelse er vigtig, også fra kolleger.
- Hvad er god personalepleje for netop jeres arbejdsplads?
- Hvordan bliver jeres arbejdsplads mere kreativ og udviklende?

Kilde: socialraadgiverne.dk/stress

Sorg i familien

Deltag i Det Nationale
Sorgcenters årlige
sorgkonference
**6.oktober 2021 i
København**

Få viden om familien i sorg, reaktioner på sorg samt redskaber til, hvordan du møder disse familier – både i støtte-, rådgivnings- og behandlingsregi. Vi vil sætte fokus på sorgramte familier – og hvorfor det i mødet med pårørende og efterladte, er vigtigt at se det enkelte individ som en del af en familie, som har behov for støtte og eventuel behandling.

Sorgkonferencen vil også have et fokus på, hvordan du mestrer at være i relationen til sorgramte familier, og stadig være professionel og ikke belastes af det svære.

Du vil blive en del af et tværprofessionelt rum, hvor pauser kan bruges til viden- og erfaringsudveksling.

Tilmeld dig på www.sorgcenter.dk

Har du spørgsmål til konferencen, er du velkommen til at kontakte os på kompetenceudvikling@sorgcenter.dk

Botilbuddet før egen bolig

Mørdrupvej
LINDEVANGS FOND

Fem nye udflytningsboliger i Espergærde (§107)

Står du med en borger, der har brug for støtte til at tage skridtet mod egen bolig?

Mørdrupvej er et nyt botilbud for mennesker med psykiske problemer, som har brug for støtte og struktur til selv at klare hverdagen. Et ophold på Mørdrupvej kan vare op til 1½ år.

Kontakt direktør Kjeld Ebdrup, tlf. 4414 0510. Læs mere på www.mørdrupvej.dk

Autofiktion

Uden hinanden er vi ingenting

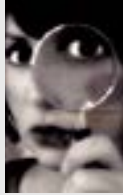
Det samme og noget helt andet
af Katrine Marie Guldager,
Politikens Forlag,
454 sider, 300 kr.

'Det samme og noget helt andet' handler om at blive til. Romanen følger en ung kvinde, der under dramatiske omstændigheder mister først en veninde, og kort efter sin far, som dør ved en togulykke. Bogen handler om arvestrid og om familiens skrøbelige fællesskab, når moderen efter faderens død kan finde på at sige: 'Det er mere synd for din søster'. Den selvbiografiske roman zoomer ind på ensom-

hedsfølelsen – og på at modnes og blive til som forfatter uden familien: "Jeg tænker på det latterlige i folk, der siger, at man så bare kan være sin egen mor, sin egen familie, man skal bare lære at elske sig selv, siger folk, men det er jo netop det, man ikke kan, man kan faktisk ikke både være sig selv og en anden. Man kan ikke erstatte sine forældre, sin familie. Uden hinanden er vi ingenting."

”

Jeg tænker på det latterlige i folk, der siger, at man så bare kan være sin egen mor, sin egen familie, man skal bare lære at elske sig selv, siger folk, men det er jo netop det, man ikke kan.

Roman	Roman	Roman	Fortælling
 Meter i sekundet af Stine Pilgaard, Gutkind, 268 sider, 249 kr.	 Mit arbejde af Olga Ravn, Gyldendal, 422 sider, 300 kr.	 'Man skulle nok have været der' af Thomas Korsgaard, Lindhardt og Ringhof, 264 sider, 250 kr.	 Hvis vi ikke taler om det af Leonora Christina Skov, Politikens Forlag, 368 sider, 300 kr.

Vestjysk samvær

En ung kvinde er flyttet til en vestjysk provins sammen med sin kæreste, der har fået job som lærer på en højskole. Hun fordriver tiden med at forsøge at tilpasse sig det vestjyske miljø, men hun har vanskeligt ved omgangsformen. På humoristisk vis får vi indblik i alle de regler for samvær og samspil, som vores omgangsformer er underlagt – og møder vidt forskellige typer af mennesker.

Liv med barn

Da Anna bliver mor, forandrer hele hendes verden sig. Hun er efterladt i en tilstand af chok, da hun sammen med sin svenske kæreste, Aksel, flytter til det snefyldte Stockholm med deres søn. 'Mit arbejde' er en roman om den grundlæggende erfaring at sætte børn i verden. Om fødselsdepression, husholdning og shopping. Og om hvordan man kan lære at elske det ængstelige, åbne liv med et barn.

Rodløshed

Tue bærer alle sine ting ned til storskrald. Udlejeren på Frederiksberg har smidt ham ud, og han har ingen steder at tage hen. At vende tilbage til Skive og familien med den voldelige far er utænkeligt. Forfatteren fortæller på rå og humoristisk vis om at befinde sig uden for alle fællesskaber og hele tiden være bange for at blive opdaget. En fortælling om rodløshed og om til sidst at finde hjem.

Modstand

Forfatteren fortæller den voldsomme historie om sin vej til at blive en etableret forfatter. Om sin opvækst som outsider i en lille nordsjællandsk by, springe ud som lesbisk i København og leve med sine forældres fordomme. Og om at kaste sig ud i at skrive og finde et forlag blot for at opdage, at bogbranchen er fuld af farer for en ung kvinde, der vil strække sig langt for at få en bog udgivet.

Benyt dit PlusKort, og få rabat på næsten alt – se mere på pluskort.dk

PlusTV.

Se TV, film og serier hvor og når du vil med en Allente TV-pakke. Se det eksklusive tilbud netop nu på pluskort.dk/allente

**2 mdr. gratis
allente**

PlusPark.

Oplev den skønne forlystelsespark i Århus, som byder på mere end 40 forlystelser, boder, spil, og legepladser hele sommeren.

Spar op til 37 %

PlusHotel.

Nyd en herlig weekend eller nogle skønne dage på et Nordic Choice Hotel, som tilbyder et hav af oplevelser hele sommeren.

15%

PlusFeriebolig.

Lej et af de mere end 50.000 sommerhuse og ferieboliger i Danmark eller Europa med NOVASOL.

10 %

PlusBilleje.

Kør ud i sommerlandet med en lejebil fra Avis, som tilbyder alt fra personbiler, minibusser og varevogne til fordelagtige priser.

15%

AVIS®

PlusHave.

Tag til Sommer i Tivoli, som er en eventyrlig tid med farverige blomsterbede, sjov og hygge for hele familien.

Særpris

TIVOLI

Dansk Socialrådgiverforening

PlusKort.

Der tages forbehold for trykfejl og ændrede rabattalere. Læs vilkår og betingelser for rabattalere på pluskort.dk

En fordel at oparbejde integrationsfaglig viden i et team

Utilstrækkeligt sprog, viden og faglige kvalifikationer er særligt det, der spænder ben for at få ikke-vestlige indvandrere i arbejde. Det viser en kortlægning fra VIVE, som seniorforsker Frederik Thuesen har været med til at lave.

Af Mette Mørk

OM FORSKEREN

Frederik Thuesen forsker i social kapital, tillid og sociale netværk – særligt i relation til det etnisk mangfoldige arbejdsmarked. Han forsker også i arbejdsmarkedets rummelighed.

Læs rapporten
"Kortlægning af integration i kommunerne" på vive.dk

Hvilke barrierer spærrer for at hjælpe ikke-vestlige indvandrere i gang på arbejdsmarkedet?

Det er helt basale ting. De mangler faglige kvalifikationer, de mangler viden om arbejdsmarkedet, og de mangler dansk kundskaber. Og hvis man skal se noget positivt i det, så er dansk og faglige kundskaber noget ret håndgribeligt. Og det kan man arbejde med.

Hvordan arbejder kommunerne med det?

Det er varierende i kommunerne, hvordan man arbejder med det. Samtidig er integration en langvarig proces, der nemt kan vare både 10 og 15 år. Vores tidligere undersøgelser viser, at mændene kommer hurtigere i gang end kvinderne. Især fordi kvinderne får børn, er på barsel, ikke kommer så meget i sprogskole og så videre. Deres integration går simpelthen langsommere.

Men hvordan kan gruppen af ikke-vestlige indvandrere så hjælpes ud på arbejdsmarkedet?

Det er vigtigt at bruge de værktøjer, der faktisk er. Det kan være at løfte de faglige kvalifikationer gennem en virksomhedsrettet indsats, gerne en kombination af løntilskudsjob og ordinære arbejdstimer. Men det skal være ordentligt organiseret. Det mest hensigtsmæssige er for eksempel tre praktikker inden for detailbranchen og ikke tre praktikker i tre forskellige brancher. Hvis du er i samme branche, så kommer der også noget sprog med, og du lærer for eksempel navnene på varerne. Der er også et udviklingspotentiale, når det gælder sprogskolernes indsats for at lære dem mere erhvervsrettet dansk. Derudover skal der et godt samarbejde med sundhedssystemet til, når vi taler om borgere, som har sammensatte fysiske og psykiske lidelser. Og endelig er det en fordel, hvis kommunen oparbejder en specialiseret integrationsfaglig viden i et team eller en særlig afdeling til at håndtere de her borgere, som jo har andre udfordringer end kontanthjælpsmodtagere med etnisk dansk baggrund.

Regeringen har varslet, at der kommer et 37 timers aktivitetskrav for flygtninge/indvandrere. Med det, I nu ved: Hvad er så godt og måske mindre godt i sådan et krav?

Grundlæggende er det vigtigt, at det bliver meningsfuldt og peger frem mod beskæftigelse. Tilbuddene skal støtte op om hinanden. Det bliver måske lettere, hvis man skal arbejde med borgeren 37 timer om ugen. Så er det måske 20 timers arbejde og resten er i jobcentret, hvor man arbejder med sproget eller finder ud af, hvordan en borger med dårligt ben eller sukkersyge får en hverdag med job til at hænge sammen. Men det er ressourcekrævende. Jeg kan være lidt i tvivl om, at kommunerne har ressourcer til at udfylde 37 timer med noget meningsfyldt. ♦

LÆSNING VAR MIT FRIRUM I EN FORSØMT BARNDOM

Det var Rachel Röst's arbejde med udsatte børn og unge, der fik hende til at indse, at hun selv bar rundt på en historie, der var vigtig at fortælle. Hun har skrevet bogen "Grundvold" – en personlig fortælling om social kontrol med afsæt i sin egen opvækst i et iltfattigt, religiøst miljø i en mormonfamilie. Rachel Röst er også leder og stifter af organisationen 'Læs for Livet', og hun opfordrer til, at litteratur i højere grad bruges som redskab i det sociale arbejde.

Af Dorthe Kirkgaard Nielsen

Foto: Lisbeth Holten

Rachel Röst inviterer inden for i 'Læs for Livets' lokaler på Østerbro i København. En organisation, der kickstarter læselyst hos udsatte børn og unge, og som Rachel Röst stiftede i 2012, mens hun læste litteraturvidenskab på Københavns Universitet. Lokalerne er fyldt med bøger. I reoler, på borde, i kasser på gulvet. Overalt.

På det hvide mødebord serverer Rachel Röst chokolader og kaffe. En drik, der ligesom te og alkohol i mange år var forbudt for Rachel Röst. For som født og opvokset i en mormonfamilie på Amager fulgte familien nøje mormonernes moralske sundhedslov "Visdomsordet", som prædiker afholdenhed fra både alkohol, tobak, kaffe, te og stoffer.

Netop opvæksten i mormonfamilien med en stærkt kontrollerende, nærmest tyranniserende, patriarkalsk far er udgangspunktet for Rachel Röst's autofiktive debutroman "Grundvold", der udkom på forlaget Gyldendal i marts.

En roman, Rachel Röst har skrevet, fordi arbejdet med udsatte børn og unge har vist hende, hvilket fællesskab og mindre ensomhed, det kan give at læse om andre, der dels har oplevet det samme som en selv – dels er kommet ud på den anden side.

– Når børn møder og genkender sig selv i litteraturen, oplever de at blive inkluderet i et menneskeligt fællesskab, og jo mere jeg arbejdede med udsatte børn og unge og fortalte, at jeg selv var opvokset i en mormonsk familie og anbragt, jo mere trængte det sig på, at jeg skulle fortælle min egen historie, fortæller Rachel Röst.

– Der findes så meget social kontrol og så mange religioner, der bliver dyrket. Så min roman er lige så vigtig for nogen, som er vokset op i Indre Mission som i stærkt muslimske miljøer, hvor pigerne bliver socialt kontrolleret.

Kontrol af toiletpapir

Romanen er en historie om fanatisme, omsorgssvigt og børnefattigdom i Danmark. Cirka 70 procent er taget direkte fra Rachels Röst's eget liv – de sidste 30 procent er opdigtet, men kogt sammen af egne erfaringer, mormonske håndbøger med mere.

– Min barndom var præget utrolig meget af social kontrol. Min far var ikke bare mormon, han var en meget troende mormon, der tog ordene i skrifterne

→ meget bogstaveligt, så der var rigtig mange ting, vi ikke måtte. Overholdt vi ikke reglerne og opførte os som gode mormoner, blev vi indkaldt til samtale med far, fortæller Rachel Röst.

Det var et iltfattigt hjem at vokse op i. Faderen kontrollerede, hvor meget toiletpapir Rachel Röst brugte pr. toiletbesøg, og døren til hendes værelse blev taget af hængslerne under en stuearrest, så hun ikke kunne smække med døren. Det lagen, hun satte op som gardin i døråbningen for at få en lille smule beskyttelse for familiens blikke, blev revet ned med ordene: "Det der var ikke ligefrem ånden i din straf".

Reminder om dommedag

I barndomshjemmet var det tydeligt, at familien var mormoner. Der var Jesusstatuer og billeder af profeter, møblerne var det billigste, der kunne skaffes – genbrug eller gamle arvestykker.

Tøjet var tækkeligt, men altid genbrug eller noget mormoren havde syet til Rachel Röst og hendes to mindre søstre. Bukser var forbudt for piger, og forældrene gik med det sakrale, hvide undertøj – garments, som altid skal bæres helt ind til kroppen, så moderen havde bh'en udenpå.

Af faderens folkeskolelærerløn blev der hver måned betalt 10 procent til mormonkirken.

– Det var en barndom fyldt med børnefattigdom, sult og hullede underbukser. Køleskabet var ofte

tomt, vi fik stort set aldrig morgenmad eller madpakke med i skole, så mine søstre og jeg stjal også, fordi vi var sultne, fortæller Rachel Röst.

– Samtidig var det også en barndom med utrolig meget angst. Angst for dommedag, for ingen kender timen, hvornår jordskælvene rammer, og solen bliver rød som blod. Samtidig fortalte far os, at når vi syndede, var det Satan, der hviskede os i øret. Det at have en konstant kampplads inde i sit hoved mellem Satan og Gud, det er meget stressende og får en til at tvivle på, hvem man selv er.

Som rettroende mormoner havde familien et forråds-kammer med mad til et helt år – efter mormonske forskrifter med drikkevand i blå plasttønder, sække med skummetmælkspulver og hvedekorn. Så familien var klar til den dag, verden går under.

– Forråds-kammeret lå lige ud til stuen, som en evig – og angstfyldt – reminder om dommedag, siger Rachel Röst.

Cirka en gang om ugen fik de serveret risengrød lavet på skummetmælkspulveret fra forråds-kammeret. Maden i sækkene skulle holdes i cirkulation, så den ikke blev dårlig, inden dommedag indtraf.

Fraværende mor

Barndommen var også præget af omsorgssvigt – uden særlig meget kærlighed.

– Min mor var fraværende, lå for det meste i en medicindøs på grund af diffuse smerter og drømte sig væk i kærlighedsromaner. Far kunne nærmest ikke være sammen med os uden en religiøs ramme. Hele tiden kritisk indstillet, og vi fik konstant dunk i hovedet over ting, vi gjorde forkert.

– Hygiejnen overlod far til vores mor, men hun kunne ikke magte det. Så vi lærte ikke at børste tænder og gik sjældent i bad. Da vi var mindre, kom vi i bad en gang om ugen, men uden far nogensinde måtte se os uden tøj på, for det brød med mormonernes kyskhedslov. Da vi blev ældre, kom vi endnu sjældnere i bad, så jeg gik rundt med super fedtet hår og så i det hele taget farlig ud med i mit gamle og hjemmegjorte tøj, siger Rachel Röst.

Et af lyspunkterne var pigernes mormor.

– Hun var en praktisk omsorgsperson, sørgede for vi fik mad, vitaminpiller og bade, når vi var hos hende. Når hun var på besøg, havde hun tit vanter, bananer eller nye underbukser med. Hun var selv mormon, men lærte mig for eksempel at lægge kable, selv om kort blev betragtet som en synd af min far.

Følte sig anderledes

Den stærkt religiøse opvækst gjorde, at Rachel Röst aldrig passede ind. Hun blev drillet i skolen og opfat-

BLÅ BOG

Rachel Röst er 44 år, forfatter og uddannet cand. mag. i litteraturvidenskab fra Københavns Universitet i 2013.

Hun er forfatter til børnebøgerne "Da musene flyttede samme vej som guldet" fra 2005 og "Hvad lille Line vidste" fra 2007. Den 26. marts i år udkom hendes autofiktive debutroman "Grundvold" på forlaget Gyldendal.

I 2012 stiftede hun organisationen 'Læs for Livet', som støtter og udvikler udsatte børns og unges læsning.

Er mor til sønnen Silas på 24 år.

LÆS FOR LIVET

- "Læs for Livet" er en nonprofit-organisation, der blev stiftet i 2012 af Rachel Röst.
- 'Læs for Livet' bruger bøger til at skabe social forandring og give udsatte børn og unge gode oplevelser og muligheder for et bedre liv.
- Organisationen indsamler bøger fra private, forlag, anmeldere, forfattere og mange andre. Bøgerne bliver samlet i skræddersyede biblioteker på 400-1.000 bøger og doneres til institutioner, hvor udsatte børn og unge opholder sig: Børnehjem, ungdomspensioner, asylcentre mv.
- Siden begyndelsen af 2012 har 'Læs for Livet' opbygget omkring 250 biblioteker.
- 'Læs for Livet' har pt. omkring 80.000 bøger og sender hver uge omkring 500 bøger ud af huset.
- 'Læs for Livet' er et lønnet sekretariat med seks deltidsansatte – den ene Rachel Röst som formand. Derudover har de tilknyttet 40 frivillige.

Læs mere på laesforlivet.dk

Når børn møder og genkender sig selv i litteraturen, oplever de at blive inkluderet i et menneskeligt fællesskab.

Rachel Röst, forfatter og stifter af 'Læs for Livet'

tet som en særting. På et tidspunkt i 3. klasse, skulle hver elev have en ting med hjemmefra og fortælle om. Og det var noget de andre børn glædede sig til, men ikke Rachel. I sin bog beskriver hun situationen sådan:

"Klasseværelset summede af spænding, og jeg stirrede stift ned i bordet. Hvad ejede jeg, der var værd at tage med? Hjemme gik jeg mine skrivebordsskuffer igennem for at finde en ting, der ikke var pinlig at tage med... Efter aftensmad tog jeg mod til mig og bad far om et forslag til, hvad jeg kunne have med til klassens time. Hans ansigt lyste op, og i et kort øjeblik sprang glæden i brystet på mig, og jeg vidste, at han ejede noget særligt. Det kunne stå ude i det aflåste skur, så det var beskyttet mod rockere, røvere og antimormoner. "Det er da en strålende mulighed!" sagde han med et næsten drenget smil. "Du skal da have en Mormons Bog med i skole. Når du har fortalt om den og om evangeliet, kan den jo være en gave til klassen, så de andre børn læse den i frikvarteret."

– Selvom jeg higede efter at være som de andre, så var jeg meget anderledes. Jeg lærte aldrig rigtig at have venskaber og havde svært ved at connecte med andre. Da jeg var mindre, måtte jeg ikke tage med hjem og lege. Drengene måtte jeg slet ikke lege med, og hvis pigerne havde brødre, måtte jeg heller ikke, da der var risiko for, at jeg var alene med en dreng. Da jeg blev større, og de andre mødtes og så "Fredag den 13.", kunne jeg ikke deltage, fordi gysere tilkalder onde ånder, forklarer Rachel Röst.

Bibliotek som fristed

Til gengæld klarede hun sig rigtig godt rent fagligt. Der fik hun en masse positiv opmærksomhed.

Det nærliggende bibliotek var barndommens fristed. Her kom Rachel Röst ofte, og da hun blev lidt ældre, var det også her, hun smugkiggede i bogen "Kvinde kend din krop" og fik viden om, hvordan kroppen fungerer. Det var tabu derhjemme, og hun fik en seddel med i skolen om, at hun ikke måtte deltage i seksualundervisningen.

– Jeg havde en evig splittelse inde i mig. Jeg var dybt troende og troede, at Evangeliet talte sandt, men jeg kunne fornemme, at folk ikke forstod det, og at de tog afstand, når far prædikede og delte Mormons Bog ud.

SCENER FRA 'GRUNDVOLD' DEL 1:

"Ja, så kan vi vel bare komme direkte til sagen. Det er sådan, at Rebecca har kontaktet os, fordi hun mistrives hjemme. Hendes oplevelse af hjemmemiljøet er faktisk så slem, at hun gerne vil anbringes. Vi har indkaldt jer her for at snakke om situationen og komme frem til en løsning for jeres datter," sagde Birthe.

Jeg så koncentreret på mine hænder. En neglerod, et lille sår, de hvide måner på mine negle. Alligevel kunne jeg mærke fars og mors blikke på mig lige så tydeligt, som havde de hængt sig i mig med fiskekroge. Da stillheden trak ud, skævede jeg forsigtigt op. Far var sunket sammen. Hans ansigt var tungt, som om der hang lodder i det. Det var mor, der rejste sig. Hun lænede sig ind over bordet og placerede håndfladerne på det. Hendes øjne lynede.

"Du har kontaktet kommunen?"

Birthe brød ind.

"Det er selvfølgelig ikke en nem situation for nogen af jer, men lad os få snakket om det stille og roligt."

Mor satte sig langsomt tilbage på stolen, mens hun stirrede på mig. "Du er en forræder," hvædede hun.

■■■■■

"I må fokusere på, at I har fået mulighed for at få skabt nogle forandringer, når de ting er kommet for dagen. Det vigtigste er, at I nu ved, at Rebecca mistrives, så I kan gå hjem og finde nogle løsninger på problemerne sammen."

Gå hjem? Sammen? Jeg gik i panik. Det her skulle være en vej væk. For kun fjorten dage siden havde Birthe jo nikked, skriblet ned og sagt: "Det forstår jeg godt." Jeg havde set en ungdomspension for mig, indhyllt i guddommeligt lys. Frihed. Nu var jeg fanget, indtil jeg blev 18 år, og far drak af vandglasset. Jeg kom på benene, og stolen væltede bag mig. Tårerne løb, og jeg kunne ikke se på deres ansigter, mens jeg fumlede med min jakke og halstørklædet. Jeg væltede ud af mødelokalet og løb ned ad gangen.

■■■■■

Hvad havde jeg forventet? At jeg ville blive ført ned i en taxa efter mødet og kørt hen til en ungdomspension, hvor en rød løber blev rullet ud for mig? Nu skulle vi hjem og løse problemerne med min mistrivsel sammen, og det var dødfødt.

Uddrag af kapitel 11 i "Grundvold" af Rachel Röst, Gyldendal

– Når børnene har været på besøg hos 'Læs for Livet', kan de vælge fem bøger, som de må tage med hjem.

– En hyggelig læsehule, hvor børn og unge fra institutioner kan fordybe sig i bøgerne.

– Gennem min barndom og ungdom havde min redning været, at jeg havde været den dygtige i klassen. Det var min positive identitet. Når den ikke kunne bruges til noget, vidste jeg ikke, hvem jeg var.

→ Jeg var vred og frustreret over, at jeg ikke passede ind, men jeg var ikke i tvivl omkring troen. Jeg tænkte, det var fordi, jeg var svag, når jeg ikke bare kunne overholde de mange regler og være en god repræsentant for mormonerne.

Mødet med systemet

Med puberteten voksede oprøret overfor faderens magtudøvelse og sociale kontrol, som når han bad hende om at smide hendes nyindkøbte sorte bomuldstrusser ud, fordi sort undertøj kun var for kvinder, der ville gøre sig til over for mænd.

Samtidig havde hun mødt en ny veninde i kirken, en pige, der var anbragt uden for hjemmet.

– Derhjemme var mit oprør mod min far uden sejre. Han var en mur, man ikke kunne forhandle med, så mit oprør var bare konfliktoptrappende og gjorde alting værre, men Isabel præsenterede mig

for en bagvej, og hun gav mig et håb om, at jeg kunne flytte mig.

– Jeg følte mig så presset op i en krog, jeg kunne ikke koncentrere mig i skolen, og til sidst så jeg ingen anden udvej end at ringe til kommunen og bede om at blive anbragt på en ungdomspension – lige som Isabel.

Mødet med systemet var i første omgang positivt, fordi både socialrådgiver og psykolog på kommunens socialkontor lyttede og tog hende alvorligt, men efter et fælles møde med socialkontoret, Rachel Röst og forældrene, hvor de blev sendt hjem med beskeden om at løse problemerne hjemme, blev alting værre.

– Det var forfærdeligt. Mit eget møde med kommunen gav mig en masse håb, men at sende mig hjem – helt overladt til mig selv med mine forældre, der mente, jeg havde forrådt familien, gjorde alting

Fakta om social kontrol

Social kontrol er adfærdsregulering, der sikrer, at bestemte sociale normer opretholdes. Social kontrol findes i alle samfund på tværs af etnicitet, kultur, religion og social status.

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriet og RED Center mod æresrelaterede konflikter.

”

Drenge måtte jeg slet ikke lege med, og hvis pigerne havde brødre, måtte jeg heller ikke, da der var risiko for, at jeg var alene med en dreng

Rachel Röst, forfatter og stifter af 'Læs for Livet'

meget værre. Nu var jeg slet ikke en del af familien længere.

Netop den del af bogen var den sværeste at skrive.

– De otte måneder fra mødet med kommunen, hvor jeg bliver frosset helt ud af familien, til jeg bliver anbragt på ungdomspensionen Rymarksvænge i Hellerup, er beskrevet en til en i forhold til virkeligheden, og det var svært at gennemleve det hele igen under skrivningen, siger Rachel Röst.

Ungdomspension gav deroute

Heller ikke på Rymarksvænge passede hun ind.

– Jeg tænker, jeg var fejlanbragt. Det var et rimelig hardcore sted, og der kom jeg som den pæne mor-monpige, og de andre røg, drak, tog stoffer og lavede småkriminalitet. Det kom også bag på mig, hvor meget jeg savnede familien, hvor hul jeg blev indeni, fortæller hun.

Rachel Röst boede på Rymarksvænge i næsten to år, fra hun var 16, til hun blev 18 år. I starten gik hun på gymnasiet i Hellerup og klarede sig godt, men på Rymarksvænge var der ingen støtte til de boglige aktiviteter.

– Der var ingen bøger, og nærmest en angst blandt de ansatte for boglige aktiviteter. Fokus var hele tiden på, at jeg skulle være en del af fællesskabet med de andre unge, og at jeg for eksempel fik høje karakterer i gymnasiet, var uinteressant, når der skulle laves indberetninger til kommunen. Så jeg følte mig ikke set.

– Det skuffede mig, og det var også med til, at det gik ned ad bakke for mig. Gennem min barndom og ungdom havde min redning været, at jeg havde været den dygtige i klassen. Det var min positive identitet. Når den ikke kunne bruges til noget, så vidste jeg ikke, hvem jeg var.

Rachel Röst blev en del af fællesskabet på Rymarksvænge, og de andre unge oplærte hende i at gå i byen, ryge, drikke, stjæle tøj efter behov. Hun blev smidt ud af gymnasiet og endte som hashmisbruger og med en kriminel kæreste, som gjorde hende gravid.

SCENER FRA 'GRUNDVOLD' DEL 2:

Trine bankede på, og jeg fulgte hende modvilligt ned ad den lange gang, ind på kontoret og satte mig ved det store mødebord. Jeg hadede kontoret. Printerene, skrivebordene, computerne, og de mange mapper minde mig om, at jeg var et stykke arbejde. Det var tid til en ny indberetning. Trine fandt papirerne frem, og synet af skabelonerne fik min verden til at skrumpes.

"Ja, lad os snakke om det sociale, og hvad vi kan skrive der."

Jeg trak på skuldrene.

"Jeg ved jo ikke, hvad du selv oplever, men sådan som jeg og vi oplever dig, så er du stadig meget reserveret. Det er helt klart det område, hvor du virker til at have flest udfordringer. Du er vist stadig ikke særlig tæt med nogen af de andre beboere, vel?"

"Næh, det er vel rigtigt nok. Jeg er ikke ligesom dem."

"Og så synes jeg også stadig, at det er svært for os to at opbygge en fortrolighed, men jeg forstår selvfølgelig godt, hvor det kommer fra. Den forestilling om, at du ikke kan bruge de voksne til så meget."

Jeg betragtede Trine og ledte efter ord. Hun tænkte, at det var mit problem, at jeg ikke betroede mig til hende. Vidste hun stadig ikke, hvor kejtet hun fremstod? Så falsk og påtrængende i sit forsøg på at leve op til sine faglige målsætninger.

"Det kan godt være, men behøver du at skrive det?" sagde jeg.

Vi arbejdede på sætninger sammen, indtil jeg kunne stå ved dem og ikke skammede mig over, at Birthe på socialkontoret skulle læse dem.

■■■■■

"Skolen. Ja, der klarer du dig jo rigtig godt. Der har du virkelig nogle resurser, og jeg oplever dig stadig som meget motiveret. Er det ikke et billede, du kan genkende?"

"Skal Birthe se mine karakterer?" spurgte jeg.

"Nej, hun skal bare have et generelt trivselsbillede."

"Okay," sagde jeg og håbede, at Trine ikke kunne høre min skuffelse."

Vi udfyldte punkt efter punkt. Mit fokus skred. Jeg hadede at blive opsummeret på denne måde og ikke ane, hvem der kom til at læse det.

Uddrag af kapitel 15 i "Grundvold" af Rachel Röst, Gyldendal

→ – Fra det klaustrofobiske rum hjemme til al den frihed – jeg vidste slet ikke, hvordan det skulle håndteres. Jeg havde så lidt selvværd og lod mig bare flyde rundt med de andre i et tomrum, men da jeg bliver gravid og beslutter mig for at få barnet, finder jeg så meget kraft og vilje til at tage ansvar både for mig eget og for mit barns liv.

↑ – 'Læs for Livet' får de fleste bøger doneret – men de skal være i pæn stand.

Kulturchok på studie

Med den kraft tager Rachel Röst HF og ender med skolens højeste snit. Siden vælger hun at læse litteraturvidenskab på Københavns Universitet.

– Jeg har altid holdt af at læse, og biblioteket og læsning var mit frirum og en overlevelsesstrategi i en forsømt barndom. Det var i bøgerne, at jeg fandt ud af, at der var mange måder at være familie på. Det var her, jeg fandt rollemodeller – frie og stærke piger og kvinder som Pippi Langstrømpe, Ronja Røverdatter og stewardessen Natacha, og der var også en form for eskapisme – flugt fra mit liv, når jeg læste om drager, børnedetektiver og hestepiger.

På studiet passede hun heller ikke ind. Hun var stadig troende, den eneste enlige mor, og de fleste af de studerende kom fra akademiske hjem.

– Det var et kulturchok. Når de andre skulle fortælle om deres forhold til litteratur, fortalte de om obskure digte, de holdt af. Jeg stak helt udenfor med min fascination af popkultur. I starten fik jeg også meget dårlige karakterer, jeg kunne simpelthen ikke knække koden, men jeg lærte det og kom op på normalt niveau igen, fortæller Rachel Röst.

Mens hun læste litteraturvidenskab, fik hun ideen til 'Læs for Livet'.

↑ – Du kan ikke sidde på et kontor og kickstarte læselyst, så vi er ude og holde bogsamtaler med børn og unge, fortæller Rachel Röst.

– Jeg var meget frustreret over den landspolitiske situation, hvor der hele tiden blev sparket nedad mod de svage i samfundet. Jeg tænkte, nogen måtte gøre noget, og en aften fik jeg øjnene op for, at jeg var nogen.

– Jeg havde ingen penge, var studerende, men til gengæld vidste jeg, at der var et overskud af bøger i verden, og at der ikke var en eneste bog, da jeg selv flyttede på ungdomspension. Så jeg tænkte, at det nok er mere udbredt end bare på Rymarksvænge, og så gik jeg i gang. Hjemme fra min og Silas' lejlighed.

Kickstarter læselyst

Alt det er ni år siden, og i dag er 'Læs for Livet' en prisbelønnet organisation, der gør et kæmpe arbejde for at kickstarte læselyst blandt børn. Organisationen har seks deltidsansatte – den ene Rachel Röst som formand – og 40 frivillige.

– Vores arbejde handler om at opbygge biblioteker til børnehjem, ungdomspensioner, krisecentre,

Mormoner er medlemmer af trossamfundet Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, grundlagt af Joseph Smith i USA i 1830. Religionens lære – en nyfortolkning af blandt andre kristne og jødiske elementer – er baseret på Bibelen og "Mormons Bog". Der er i 15,8 millioner medlemmer på verdensplan – heraf 4.430 danskere.

Kilde: Religion.dk og dk.jesukristikirke.org

asylcentre. Vi arbejder for at skabe kærlighed til litteratur – til det at læse. Hele uddannelsessystemet er bygget op om bøger og læsekompetencer, og uddannelse er den største beskyttelsesfaktor mod udsathed.

– Der er rigtig mange grunde til at bruge litteratur i socialt arbejde, og en af dem er, at 50 procent af anbragte børn og unge ikke får folkeskolens afgangseksamen. Ved at give dem lyst til at læse giver vi dem nemmere adgang til uddannelse, og jo bedre uddannelse man har, jo bedre økonomi og helbred får man, siger Rachel Röst.

Da fokus handler om læselyst, gør 'Læs for Livet' et stort arbejde ud af at finde frem til lige præcis, hvad børn og unge på de enkelte institutioner interesserer sig for.

– Du kan ikke sidde på et kontor og kickstarte læselyst, så vi er ude og holde bogsamtaler med de pågældende børn og unge, så vi kan bygge det enkelte bibliotek op om netop deres interesser og ønsker.

– Det er vidt forskelligt – fra asyldrenge, der gerne vil læse Dostojevskij til unge på bosteder, der efterspørger litteratur, de kan spejle sig i og bare gerne vil læse om en, der er kommet ud af det her shit – eller om andre piger, der har det svært med familien. Til yngre børn, der vil læse om lamaer eller fodbold.

Når Rachel Röst holder bogsamtaler, bruger hun altid en farverig notesbog til at skrive ned i.

– Notesbogen kan være med glimmer, ugle eller blomster, og det er meget bevidst for tydeligt at vise, at vi ikke er en del af systemet med kasser, kolonner og kontrol. Vi skal associeres med lyst og gode oplevelser, siger hun.

En anden vej til at kickstarte læselyst er organisationens læsehule. En hyggelig og varm indrettet hule med sofa, stole og madras med masser af puder og tæpper, hvor børn og unge fra institutioner inviteres ind. Her får de lov til at vælge fem bøger helt til sig selv, som de må tage med hjem.

En piges røst

'Læs for Livet' laver 30-40 biblioteker om året, og de har lavet otte på Grønland.

– Vi er begyndt at tænke lidt mere bredt, nu er vi også ude i aktive børnesager i nogle kommuner – hos børn, der er i familiepleje, og vi kunne også godt tænke os at arbejde inden for børne- og ungepsykiatri, fortæller Rachel Röst.

Langt hovedparten af bøgerne bliver doneret, men de skal være i rigtig pæn stand.

– Der må heller aldrig stå 'kasseret' i en bog, som vi sender ud til et udsat barn eller ung. Det dur slet ikke til udsatte uden kendskab til bøger.

SCENER FRA 'GRUNDVOLD' DEL 3:

Da jeg lagde røret på, var det som at sænke grænsebommene mellem to lande. Jeg havde lyst til at tage på Staden, købe et gram hash og gennemføre ritualer med at rulle en joint, men barnet forhindrede mig i det. Hver nat, siden Monique skubbede mig ned ad trappen, havde jeg ligget søvnløs længe, fordi jeg ikke kunne ryge. Min krop formåede ikke længere at slappe af uden rusen, og uroen moslede rundt i mig. Hvad skulle jeg nu dumle mig med?

Mor lavede pasta med tomatsovs. Da vi satte os om bordet, så jeg på hende, Esther og far, der ikke anede, at synden voksede i min mave. Mit ansigt føltes pludselig som en maske. Huden var spændt stramt ud over kraniet. Mit hjerte bankede hårdt, og jeg havde fornemmelsen af, at de kunne se det og undrede sig. Far foldede hænderne, bad Vor Herre om at rense og velsigne maden og takkede for evangeliet.

"Vi beder om, at vi kan vedblive med at have ånden til stede i vores hus, selvom Rebecca er flyttet ind. Og vi beder dig særligt at beskytte Esther mod hendes indflydelse. I Jesu Kristi navn. Amen."

"Jeg ville virkelig ønske, du ville holde op med det der, far," sagde jeg.

"Jeg tvivler på, at Gud er tilfreds med, at du får folk til at grue for dine bønner."

"Dem, der følger Guds bud, har ikke noget at grue for," sagde far studst.

"Det er ikke min fejl, at du er kommet ned ad denne her møgbeskidte livsbane. Du burde vide bedre, når du er vokset op med evangeliets fylde. Du ved også, at du er udvalgt, og at Satan har ført krig mod dig. Du er faldet lige i fælden. Hvad hvis det var meningen, at du skulle omvende 100 mennesker, der så selv ville omvende 1000 mennesker og så videre? Så er det dig, der har stjålet det evige liv fra horder af sjæle."

Uddrag af kapitel 20 i "Grundvold" af Rachel Röst, Gyldendal

På den private front er det snart mange år siden, at Rachel Röst forlod mormonerne. I 2005 smed hun familienavnet Larsen væk og tog efternavnet Röst.

– Jeg havde ikke lyst til at slæbe rundt på min fars navn, og mit efternavn i dag handler om, at jeg har fundet min stemme som pige. En røst, der slet ikke er plads til i et patriarkalsk samfund som det mormonske – og heller ikke i min nærmeste familie.

Forældrene blev skilt i 2005, og indtil moderens død for et par år siden opretholdt Rachel Röst kontakten til sin mor. Faderen afbrød hun forbindelsen med i 2007, og han er netop afgået ved døden. De to søstre har hun sporadisk kontakt til, men heller ingen af dem er længere mormoner.

KAN LITTERATUR SKABE SOCIAL FORANDRING?

Hvordan kan litteratur bruges som redskab i socialt arbejde med udsatte og psykisk sårbare borgere? Det har vi spurgt en antropolog og en socialrådgiver om.

Af Dorthe Kirkgaard Nielsen

'FORFATTERSKOLEN BRYDER TABUER OG GIVER SELVTILLID'

Henrik Appel

Socialrådgiver, landsleder af TUBA – Terapi og rådgivning for Unge, som er Børn af Alkohol- og stofmisbrugere

– Hos os her i TUBA arbejder vi hver eneste dag på at bryde tabuer, og vi bruger litteratur til at bryde med tabuer og fjerne skam og skyld. Det startede med forfatterworkshops som en del af vores sommerhøjskole, men siden 2019 har vi kørt en forfatterskole sammen med forlaget Gyldendal – for unge fra familier med misbrug. Via forfatterskolen får de unge en mulighed for at få deres hårde historier frem i lyset og gøre andre klogere på de traumatiske oplevelser, de har med i bagagen.

– Vi er i gang med forfatterskole nummer to og skal i gang med nummer tre inden længe. På hvert hold får 10 unge mulighed for at få undervisning og sparring i at skrive litterære tekster, deltage i inspirationsworkshops med forfattere, og hvis de har lyst, kan de få en

redaktør hos Gyldendal til at vurdere deres tekster.

– Der gemmer sig et helt særligt litterært talent hos mange af de unge, og forfatterskolen kan hjælpe med at forløse uopdyrket litterært talent og samtidig være et tilbud med terapeutiske effekter, fordi de unge i skriveprocessen kommer ind og rører ved nogle følelser og oplevelser og netop kan bruge skriveprocessen til at håndtere svære følelser. På forfatterskolen deltager der også altid en af vores terapeuter – ud over underviseren fra Gyldendal.

– De unge fortæller os, at forfatterskolen giver dem et fællesskab med andre med samme baggrund, og at de får mod på at dele deres skrivelier med andre, fordi deres historier bliver mindre sårbare qua deltagernes fælles baggrund og positive energi i skriverummet. Yderligere giver forfatterskolen dem selvtillid, fordi de leverer tekster af virkelig høj klasse med noget på hjerte, som vi udgiver digitalt efter hver forfatterskole.

'DELTAGERNE SKREV SIG TIL MERE RO OG MINDRE ANGST'

Sidsel Busch

Projektleder, antropolog, ph.d. i Kompetencecenter for Dobbeldiagnoser, Region Hovedstadens Psykiatri

– Litteratur kan bruges som redskab til at sætte borgernes og patienternes egne erfaringer i spil. Til at give dem en pause fra deres sygdom, misbrug, skyld og skam – og lade mennesket og mere almene aspekter træde frem i stedet.

– Jeg lavede erfaringsopsamling på projekt "Litteratur som recoverystrategi" på Afdeling M på Psykiatrisk Center Sct. Hans, og projektet viser, at skriveundervisningen hjælper deltagerne – alle med dobbeldiagnoser – til at

håndtere problemer og få det bedre. De oplevede sig selv mere positivt, fik mere håb. Nogle kaldte endda skrivekurserne for den bedste terapi, de nogensinde havde fået, selv om det er et rent litterært forløb med fokus på non-stop-skrivning og andre typer skriveøvelser.

– De fortalte om en oplevelse af koncentration, nærvær og en positiv energi, som fik dem til at glemme, at de var indlagt, og fik dem til at føle sig godt tilpas. De fik det simpelthen bedre under skriveundervisningen. Det begrundede de blandt andet med, at undervisningen er en form for opdagelsesrejse, hvor man ikke kan lave fejl, og hvor man får lov til at udtrykke sig over for andre, som bare lytter uden at skulle noget med dem.

– Deltagerne fortalte også, at de kunne skrive sig til mere ro, væk fra tankemylder og til mindre angst. En deltager fortalte for eksempel, hvordan det at skrive har hjulpet hende med at håndtere alkoholtrang. I skrivegrupperne arbejdes der indirekte med mestring, meningsfuldhed og empowerment, som understøtter deltagernes recovery.

– Projektet er skabt i samarbejde mellem Afdeling M og Forfatterskolen PS!, og deltagerne får tilbud om at fortsætte på skolen efter udskrivning fra afdelingen. Dermed bliver skrivekurserne brobygning mellem behandling og hverdag, bidrager til social inklusion og til at komme videre i livet.

Læsning hjælper børn og unge til at tale om deres liv

Litteratur bør have en langt mere central plads i det sociale arbejde. For litteraturen tilbyder et rum, hvor udsatte børn og unge kan blive set, hørt og få hjælp til at sætte ord på erfaringer, sorger og håb, siger Marie-Elisabeth Lei Holm, forsker i litteratur.

Af Dorthe Kirkgaard Nielsen

CV

Marie-Elisabeth Lei Holm, postdoc på Institut for Kulturvidenskaber på Syddansk Universitet, forsker i moderne litteratur og litteraturens samfundsrolle.

I 2018 undersøgte hun 'Læs for Livet' blandt andet gennem en række deltagerobservationer, når organisationen holdt bogsamtaler med beboere på opholdssteder.

I antologien "Litteratur i brug" fra 2019 har hun skrevet kapitlet om brug af litteratur i socialt arbejde med titlen "Jeg vil bare gerne læse om én, der er kommet ud af det her shit".

SELV OM FORSKNING dokumenterer, at brug af litteratur styrker sociale og uddannelsesmæssige ressourcer og muligheder for den enkelte, er der ikke tradition for at bruge litteratur i socialt arbejde.

– De senere år er der dog dukket flere forskellige initiativer og nonprofitorganisationer op, der aktivt anvender litteratur med henblik på at skabe social forandring med stor succes, siger Marie-Elisabeth Lei Holm, postdoc på Institut for Kulturvidenskaber på Syddansk Universitet.

Trøst og fællesskab

En af de organisationer er 'Læs for Livet', som Marie-Elisabeth Lei Holm undersøgte nærmere i 2018 via en række kvalitative deltagerobservationer

– 'Læs for Livet' arbejder ligesom den engelske organisation 'The Reader' ud fra en præmis om, at litteratur kan tilbyde noget særligt i socialt arbejde. De ser begge litteratur som en ressource, der skaber øjeblikke af genkendelse og en erfaring af social anerkendelse hos læserne.

– Netop det, når en læser genkender sig selv i en tekst og indser, at vedkommendes egne erfaringer ikke er enkeltstående, har flere internationale forskere peget på, kan iværksætte en social bevidstgørelse og skabe et socialt fællesskab. En proces med særlig betydning for mennesker, der oplever undertrykkelse og marginalisering, fordi det danner grobund for trøst og fællesskab, forklarer Marie-Elisabeth Lei Holm.

Ifølge Marie-Elisabeth Lei Holm har litteratur en helende effekt, fordi litteratur tilbyder et rum, hvor socialt sårbare kan blive set og hørt og få hjælp til at sætte ord på erfaringer, sorger og håb. Det at læse bøger kan få udsatte børn og unge til at tale om deres liv og problemer – og dermed hjælpe dem på rette vej.

– Litterære tekster kan med stor præcision sætte ord på, hvordan det er at være undertrykt eller usynliggjort – og kan derigennem tilbyde læsere i udsatte positioner en erfaring i, at de ikke er alene. Det at vide, at andre er i samme båd, er ikke kun en trøst, det er også en vigtig forudsætning for at skabe forandring. Når vi opdager, at vi ikke er alene med vores problemer, ledes skyld og skam ofte i andre retninger – væk fra os selv, og det bliver nemmere at forstå, hvad man er oppe imod, og hvem man eventuelt kan kæmpe sammen med, siger Marie-Elisabeth Lei Holm.

Skræddersyede biblioteker

Hun kalder 'Læs for Livets' arbejde for en "enestående indsats", fordi de sammensætter og donerer skræddersyede biblioteker målrettet børn og unge på de enkelte institutioner, og fordi de på den måde gør bøger tilgængelige for udsatte børn og unge.

Det at vide, at andre er i samme båd, er ikke kun en trøst, det er også en vigtig forudsætning for at skabe forandring.

Marie-Elisabeth Lei Holm, forsker i litteratur

– Udsatte børn og unge har mulighed for at låne bøger på folkebiblioteket, men en udflugt til biblioteket er ofte ikke øverst på dagsordenen, når man kæmper med at få en hverdag til at fungere.

Marie-Elisabeth Lei Holm peger på, at mange opholdssteder enten ikke råder over bøger – eller låser dem inde af frygt for tyveri eller ødelæggelse fra beboerne.

– Mange medarbejdere finder det for besværligt at skulle håndtere bøger og læsning i deres socialfaglige praksis, men bøger og læsning bør anerkendes som en meget konkret og konstruktiv måde at hjælpe udsatte børn og unge på, lyder det fra Marie-Elisabeth Lei Holm. ♦

Mads Bilstrup Formand for Dansk
Socialrådgiverforening**Signe Færch**Fungerende næstformand
for Dansk Socialrådgiverforening

NU ER DET POLITIKERNES TUR

SOM SOCIALRÅDGIVERE ved vi, hvad der skal til for at få folk i beskæftigelse. Vi ved, at det kræver tid at opbygge et godt og tillidsfuldt samarbejde med borgeren for at kunne yde individuel støtte og hjælp.

Nu er Ydelseskommissionens ventede rapport kom-

Men der er også forslag i rapporten, der bekymrer mig: De grupper, der vil miste penge med forslagene. De enlige på kontanthjælp, men også unge på uddannelseshjælp. Unge, der i forvejen har meget lidt, og for hvem ro om økonomien er uhyre vigtig, når de skal håndtere sociale og psykiske udfordringer.

DS vil arbejde for, at politikerne træder i karakter og sørger for en rimelig levestandard for alle, når forhandlingerne begynder efter sommerferien.

met. Den konstaterer blandt andet, at det nuværende system er så kompliceret, at den bedste løsning er at begynde forfra med et system med kun to satser.

Jeg er meget enig i, at der skal ske en drastisk forenkling. Det er simpelthen for svært for både borgere og socialrådgivere at finde rundt i det nuværende system. Et mere enkelt system styrker borgerne retssikkerhed, og giver tid til arbejdet med de mennesker, det handler om.

En anden god nyhed er, at kommissionen foreslår at afskaffe kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen, der ikke har hjulpet nogen, men blot gjort folk fattige.

Sagen er desværre, at kommissionen fik en opgave af politikerne med det benspænd, at der ikke måtte bruges flere penge på området. Men det vil koste penge at hæve levestandarden, og det er både skuffende og uacceptabelt, hvis politikerne ikke mere målrettet arbejder for at afskaffe børnefattigdom og forbedre vilkårene for enlige og unge.

DS vil arbejde for, at politikerne træder i karakter og sørger for en rimelig levestandard for alle, når forhandlingerne begynder efter sommerferien.

Indtil da vil jeg sende jer en stor tak for jeres vigtige indsats for vores sårbare medborgere, og ønske jer en rigtig god sommerferie.

Min arbejdsdag er egentlig slut, men jeg mangler stadig at skrive en handleplan fra tidligere og en faglig vurdering fra mit hjemmebesøg. Herudover mangler jeg også at få fat i moren fra i morges. Det er ikke altid, jeg kan afslutte dagen til tiden, fordi jeg er bagud med dokumentation eller mangler et vigtigt opkald. Derfor arbejder jeg også nogle gange onsdag aften eller søndag formiddag. Jeg tjekker også min arbejdslefon oftere, når jeg ved, at der er en bekymrende sag.

Socialrådgiver **Toni Hansen Djurhuus**, der beskrev en arbejdsdag i magasinet *Femina* som del af serien "Ligeløn til kvindefag".

Men uanset hvad, så må vi tage bestik af, at det ikke er muligt for alle forældre at arbejde sig ud af en svær økonomisk situation. Det kan være, hvis familien kæmper med andre og samtidige problemer, for eksempel et misbrug eller har høj gæld. Her er løsningen selvfølgelig ikke bare at hæve ydelserne til et langt højere niveau. Her er løsningen en målrettet indsats, der kan hjælpe familierne.

Socialminister **Astrid Krag** og beskæftigelsesminister **Peter Hummelgaard** på *altinget.dk* den 28. maj.

Det absolut vigtigste er, at vi kan uddanne de socialrådgivere, som vi har brug for, med en ordentlig kvalitet i uddannelsen. Kvaliteten lider i dag efter mange nedskæringer. Og det bliver ikke løst af et lave et nyt uddannelsessted.

Ditte Brøndum den 27. maj.

Arbejdsgiverne kalder som vanligt på "mere arbejdskraft" uden at nævne de titusindvis af ledige – unge, seniorer, langtidsledige, dimittender osv – som brændende ønsker sig arbejde. Åbn nu dørene for dem, arbejdsgivere! Det vil klæde jer, og når det er gjort, kan vi tales ved...

Lizette Risgaard den 1. juni

Det er sjældent, at en hær-det narkoman bliver over 50. Jeg ved godt, jeg ikke bliver så gammel. Det ved jeg godt.

Kvinde, 35 år til Rådet for Social Udsattes rapport om usdathed og helbred.

Det kan virke banalt at fremhæve, at de mennesker med rusmiddelproblemer, vi møder, ikke er deres misbrug, men er sig selv med unikke tilværelser, og at det er vigtigt at huske, at vi som fagprofessionelle kun er kortvarige "gæster" i deres liv. De kan langt bedre håndtere deres egne vanskeligheder, hvis vi giver tid og plads, og hvis vi tør følge deres egne løsningsstrategier.

Socialrådgiver og selvstændig konsulent **Mia Heick** i magasinet *STOF* nr. 38, forår 2021.

30% af de børn, der vokser op i familier med alkoholproblemer eller stofmisbrug, ender selv i misbrug. Så en tidlig indsats skal starte, længe før de unge selv skal være forældre.

Landsleder i TUBA Danmark **Henrik Appel** til Ritzau den 12. maj.

Mie Vode Moll

Formand, Region Syd

Rasmus Balslev

Formand, Region Øst

Trine Quist

Formand, Region Nord

Ida Louise

Jervidalo

Karina Rohr

Sørensen

Nancy

Pelle

Louise

Marie Friis

Sundheds-
socialrådgiver,
Odense
Universitets-
hospital

STÆDIGHED OG SAMARBEJDE GIVER RESULTATER

FORBEDRINGER AF et udfordret arbejdsmiljø kræver ofte et langt sejt træk – en proces, som kan være anstrengende og kræve en god portion tålmodighed, udholdenhed og sammenhold. Det har vi senest set i Randers. Her har arbejdsmiljøet længe været udfordret i myndighedsafdelingen på børnehandicapområdet. Et højt sags- og arbejdspress har blandt andet forårsaget lange sagsbehandlingstider og mistrivsel blandt medarbejderne. Derfor rettede flere interesseorganisationer og borgere også deres kritik mod området.

I forbindelse med budgetforhandlingerne i efteråret 2020 tog de tillidsvalgte i afdelingen initiativ til et meget ærligt og gennearbejdet høringssvar til byrådet.

Det var et høringssvar fra alle medarbejderne, som beskrev tilstanden i afdelingen, og som kom med velunderbyggede argumenter for en opnormering – med gevinster både økonomisk og for borgere og medarbejdere. Dette blev understøttet af høringssvar fra fællestillidsrepræsentanten samt debatindlæg i Randers Amtsavis.

Desværre ville flertallet i byrådet det anderledes, og afdelingen fik ingen opnormering. Men historien slutter ikke her. For presset fortsatte – fra tillidsrepræsentant, fællestil-

lidsrepræsentant og DS Region Nord. Der har været en konstant dialog med ledelsen både lokalt og på højere niveau om forholdene i afdelingen og om løsninger.

Det har resulteret i en tidsbegrænset opnormering af området i foråret 2021. Det er ikke den optimale løsning, men dog en anerkendelse af arbejdspresset og de urimelige arbejdsvilkår. Så lang så godt.

Næste mål er at få aflastet medarbejderne hurtigere, end det tager at få ansat nye folk og få besat de allerede ledige stillinger, samt at få opnormeringerne gjort permanente ved de kommende budgetforhandlinger. Også her samarbejder tillidsrepræsentant, fællestillidsrepræsentant og DS Region Nord om at løfte sagen både på arbejdspladsen, på højeste ledelsesniveau og politisk.

Forbedringer kommer som bekendt ikke af sig selv eller

**Forbedringer kommer
som bekendt ikke af sig
selv eller over natten.**

over natten. Det er ofte et langt sejt træk. Pointen er, at det nytter noget at sige det højt, sige fra, stå sammen og kæmpe og blive ved med at kæmpe. Sammen skaber vi forandringer – også selv om det sjældent sker med et snuptag.

”Jeg har slet ikke grædt. Er det normalt?”

Han gør ikke anstalter til at rejse sig, da samtalen er ved at være slut. Han sidder bare og stirrer ned i bordet, mens hans mor begynder at famle efter sin rollator. Han sidder der som tolk for sin vietnamesiske mor, der er indlagt med en hjerneblødning. Han har oversat og samlet trådene for hende under hele samtalen.

Det store omdrejningspunkt har været, at hun står uden forsørgelse, efter hun for en måned siden blev akut indlagt på sygehuset med en hjerneblødning, og arbejdsgiver fyrede hende med øjeblikkelig virkning. De første to uger lå hun i koma på intensiv, men nu sidder hun her sammen med sin søn. Vi har lige handlet på det administrative og kontakten til kommunen, der glippede, mens hun lå i koma. Der kommer styr på det nu, så familien har råd til at betale huslejen.

Sønnen bliver siddende. ”Har du brug for at snakke uden dine forældre,” spørger jeg stille. Jeg kan mærke hans overraskelse. ”Det tror jeg,” nærmest hvisker han. Han er 19 år gammel. I gang med studie og har eksamen lige om lidt. Han bor alene med sine forældre. Faren er traumatiseret og psykisk syg, moren har nu fået en hjerneblødning. Netværket er en 80-årig tante, som lige har haft et slagtilfælde. ”De har alle sammen brug for mig lige nu, og jeg er den eneste, som kan være hos dem,” siger han.

”Jeg har slet ikke grædt over, at min mor blev syg. Er det normalt,” spørger han skamfuldt.

I Sverige har man i mange år haft en lovgivning, som sikrer, at der automatisk bliver taget hånd om børn og unge som pårørende, når en forælder bliver alvorligt syg og indlagt. Hvert sygehus har en socialrådgiver, der er ansat til udelukkende at have fokus på og koordinere indsatsen for de børn og unge, som er pårørende.

Her kunne vi godt lære lidt af vores naboer.

Trine Schultz
Professor (mso) i
Socialret ved AAU, Social
Law Research Centre.
Forsker i social-
forvaltningsret, med
særlig fokus på børne-
og ungeområdet

Søren Blæsbjerg
Studielektor i Socialret
ved AAU, Social Law
Research Centre.
Forsker i socialforvalt-
ningsret, med særlig
fokus på udsatte-, han-
dicap- og ældreområdet

John Klausen
Professor (mso) i
Socialret ved AAU, Social
Law Research Centre.
Forsker i socialforvalt-
ningsret, med særlig
fokus på forsørgelse
og beskæftigelse

Udvidet pligt til partshøring

Forvaltningslovens partshøringspligt regulerer kun en del af partshøringspligten. Der er også pligt til partshøring på uskrevet grundlag i visse situationer, og der er pligt til at inddrage borgeren efter retssikkerhedslovens § 4.

KAN EN PART ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne. Dette fremgår af forvaltningslovens §19 og er grundlæggende viden for alle, der træffer afgørelser i den offentlige forvaltning. Partshøring efter forvaltningslovens § 19 er dog ikke altid tilstrækkeligt til at overholde forpligtelsen til at partshøre.

Ankestyrelsens afgørelser

I Vestre Landsrets dom af 12. januar 2021 (U.2021.1588V) var Ankestyrelsens afgørelse om ophør af ret til sygedagpenge ugyldig på grund af manglende partshøring. Kommunen havde truffet afgørelse om, at sygemeldtes ret til sygedagpenge ophørte, fordi kommunen vurderede, at kvinden ikke længere var uarbejdsdygtig, jf. sygedagpengelovens § 7.

Den sygemeldte klagede, og Ankestyrelsen traf afgørelse om, at kvinden fortsat var uarbejdsdygtig, men at hun ikke var berettiget til sygedagpenge, da hun ikke opfyldte mindst en af betingelserne for at forlænge sygedagpengeperioden efter sygedagpengelovens § 27.

Der var ikke fremkommet nye oplysninger under Ankestyrelsens behandling af

sagen, og der blev derfor ikke partshørt efter forvaltningslovens § 19. Landsretten fandt dog, at klageren havde haft en sådan interesse i at se beslutningsgrundlaget og skulle have haft lejlighed til at komme med sine bemærkninger, at der burde have været gennemført en partshøring, før Ankestyrelsen traf afgørelse.

Ankestyrelsen havde ikke godtgjort, at den manglende partshøring var konkret uvæsentlig, og afgørelsen var derfor ugyldig. Ankestyrelsen er ikke bundet af parternes påstande og er berettiget til at træffe afgørelsen efter et andet hjemmelsgrundlag. Dommen understreger, at der på ulovbestemt grundlag kan være pligt til partshøring, hvilket var tilfældet, fordi Ankestyrelsen behandlede sagen efter et andet hjemmelsgrundlag end kommunen.

Ulovbestemt partshøring

Der er også andre situationer, hvor der gælder en udvidet partshøringspligt. For eksempel i forbindelse med uansøgt afskedigelse af offentligt ansatte på grund af samarbejdsvanskeligheder, uegnethed og disciplinære reaktioner. I disse situationer skal den ansatte have en redegørelse for sagen, der som udgangspunkt skal være skriftlig og indeholde forvaltningens foreløbige opfattelse af sagen, herunder den retlige kvalifikation af sagens oplysninger og den bevismæssige vurde-

ring af disse. Det er blandt andet fastslået af Højesteret i U.2002.1269H.

Kommuners afgørelser på socialområdet

Når kommunen træffer afgørelser på det sociale område, skal borgeren have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag, jf. retssikkerhedslovens § 4. Dette har også betydning for pligten til at partshøre.

I Vestre Landsrets dom af 7. juli 2006 (U.2006.2912V) var kommunes afgørelse om at standse udbetalingen af sygedagpenge ugyldig på grund af manglende partshøring, og borgeren blev tilkendt erstatning på 150.000 kroner. Landsretten lagde til grund, at "Efter lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 4 skal borgeren have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag. På den baggrund må retten vurdere, at sagsøgeren har haft en sådan interesse i at se hele beslutningsgrundlaget og at have haft lejlighed til at fremkomme med sine bemærkninger, at der burde have været gennemført en partshøring [...] Da sagsøgte ikke har godtgjort, at den manglende høring har været uden betydning for afgørelsen, er denne ugyldig." Problemet var ikke oplysninger om sagens faktiske grundlag og overholdelse af forvaltningslovens § 19, men at borgeren skulle have mulighed for at se hele beslutningsgrundlaget. ♦

VIDEN ER VEJEN TIL SIKKERHED OG INTEGRATION

Tanja Weiss

Socialrådgiver og familierapeut i Oasis
– Behandling og rådgivning for flygtninge

I Danmark skal alle unge have en uddannelse – og ud af vores velfærdsbutik. Undtagen dem, som kommer fra krig og usikkerhed – de skal hurtigst muligt hjem til usikkerhed igen. Men det er spild af tid, penge og menneskeliv at udvise mennesker, der allerede er velintegrerede.

Det politiske syn på hvad, der virker for flygtninges integration, er skredet. Fra fokus på beskyttelse og integration til kortest mulige og midlertidige ophold. Konsekvensen af den politik møder vi socialrådgivere hos

”**Det betyder nu, at de flygtninge, jeg møder, er blevet dybt usikre på, om de er ”de næste i køen”.**

flygtninge, hvor hele eller dele af familien er blevet ramt på deres fundamentale sikkerhed. Aktuelt er det de syriske flygtninge fra Damaskus-området, hvor for eksempel én ung i familien får inddraget sin opholdstilladelse, mens resten må blive. Det påvirker hele familien – ja, alle flygtninge har jo fået ændret deres opholdstilladelser med henblik på midlertidighed i 2019.

Det betyder nu, at de flygtninge, jeg møder, er blevet dybt usikre på, om de er ”de næste i køen”. Jeg bruger meget tid på at forklare, hvad deres status er, og hvad de kan gøre for at sikre sig bedre. Problemet er bare, at også hensyn til tilknytning som dansk og uddannelse nu skal tillægges mindre vægt ved vurderingen af opholdstilladelse.

Og de, som har et beskyttelseskrav på grund af politiske handlinger, tør ikke sige det. De frygter, at Danmarks enegang betyder, at vi nu er allierede med Assad-styret – at vi giver oplysninger videre til Assad, hvis de bliver udvist.

Danmark er også førende i at stille krav til permanent ophold. Her tæller uddannelse heller ikke med mere. Det blev ændret i 2016. Kun fuldtidsbeskæftigelse i tre og et halvt år ud af fire år tæller. Uanfægtet af, om de måske kan bidrage endnu mere til samfundet, hvis de tager en uddannelse. Derfor skal uddannelse ligestilles med beskæftigelse som krav til permanent opholdstilladelse. Så unge ressourcefulde flygtninge kan sikre sig selv en fremtid i Danmark. Og så vi socialrådgivere kan bruge vores kræfter på at få dem ud af vores kontorer og ind i samfundet.

Retssikkerhedslovens § 4

På det sociale område er det særligt vigtigt at være opmærksom på, at pligten til partshøring ikke nødvendigvis er opfyldt ved overholdelse af forvaltningslovens § 19. Det er ikke tilstrækkeligt, at borgeren er bekendt med, at kommunen er i besiddelse af bestemte oplysninger om en sags faktiske grundlag, borgeren skal også kende hele beslutningsgrundlaget for, at retssikkerhedsloven § 4 om inddragelse af borgere i sagsbehandling er overholdt.

MIT ARGUMENT

Har du et **skarpt argument** på max. 700 anslag inkl. mellemrum, så skriv til os på argument@socialraadgiverne.dk

MIN DRØMME- UDDANNELSE

Maria Weinreich

Socialrådgiverstuderende,
VIA University College

Det er et problem, at vi ikke får mere feedback. Hvis man dumper, kan man få 15 minutters vejledning med en vejleder. Dem, der ikke dumper, får ingenting. Vi bliver konstant mødt med, at ”der er mangel på dygtige socialrådgivere”, men hvordan bliver man dygtig, hvis man ikke får vejledningen til at rykke sig. Jeg drømmer om en socialrådgiveruddannelse med mere og ordentlig feedback og mere praktik, hvor man kan prøve kræfter med både myndighed og udførerled.

A photograph of an elderly woman with short white hair, wearing a bright yellow poncho and black leggings, standing on a wooden pier or dock. She is looking off to the side. The pier is surrounded by tall reeds and grasses. In the background, there is a body of water and a line of trees under a cloudy sky.

**TILLIDSREPRÆSENTANT FYRET
EFTER 30 ÅRS TRO TJENESTE:**

ARBEJDSGIVER SKAL BETALE REKORDSTOR GODTGØRELSE

Socialrådgiver **Bibi Myrhøj** har i årevis levet med posttraumatisk stress efter et voldeligt overfald og voldtægtsforsøg på sit arbejde. Da hun på grund af diagnosen sagde nej til at passe landets mest farlige kriminelle, valgte Kriminalforsorgen at **fyre hende trods 30 års tro tjeneste**. Bibi Myrhøj har sammen med Dansk Socialrådgiverforening klaget til Ligebehandlingsnævnet og fået medhold i, at Kriminalforsorgen med fyringen **udøvede ulovlig forskelsbehandling**.

Det var en aftenvagt som så mange andre på bostedet ved Esbjerg. Bibi Myrhøjs kolleger var alle taget hjem, og hun var i færd med at forberede sig til en weekendvagt alene på institutionen, der husede 15 prøveløsladte kriminelle. Pludselig bankede det på døren til det aflåste kontor. En beboer spurgte, om Bibi Myrhøj mon havde en tier til mønttelefonen.

Af Søren Dahl
Foto: Lisbeth Holten

– Da jeg åbnede døren, gik det hele amok. Han skubbede mig op ad væggen, og holdt mig fast med en arm mod struben, siger Bibi Myrhøj.

– Han blev ved med at spørge, hvor jeg gemte pengene. Imens prøvede jeg at tale ham til ro og forklare ham, hvor dumt, det han havde gang i, var, siger den 64-årige socialrådgiver.

På institutionens kontor var der to pengekasser med knap 10.000 kroner i kontanter. Pengene blev brugt til at udbetale lommepenge og diæter til beboerne.

I et forsøg på at få beboeren til at stoppe overfaldet, fortalte Bibi Myrhøj ham, hvor en del af kontanterne var gemt.

– Jeg troede, nok lidt naivt, at det ville få ham til at smutte. Men da han fandt pengene, var det som om, at noget slog klik i ham. Hans øjne blev helt døde, fortæller hun.

Beboeren trak Bibi Myrhøj ind i det tilstødende soveværelse, hvor han forsøgte at kvæle og voldtage hende. Hun slap først fri, da det lykkedes hende at sprøjte deodorant i øjnene på overfaldsmanden og komme væk fra ham.

Det voldsomme overfald skete i 1986, og har siden fået store konsekvenser for Bibi Myrhøjs arbejdsliv. Overfaldet var i sidste ende en medvirkende årsag til, at hun per 1. marts i år blev fyret efter 30 års tro tjeneste i Kriminalforsorgen.

Åndenød og rysteture

Beboeren, der tidligere var straffet for lignende overfald mod andre kvinder, blev efterfølgende idømt godt halvandet års fængsel for røveriet og voldtægtsforsøget.

I årene efter fortsatte Bibi Myrhøj sit arbejde som socialrådgiver på Kriminalforsorgens institutioner. Fra tid til anden oplevede hun dog kraftige fysiske og psykiske reaktioner, når hun skulle arbejde med beboere, der havde en psykiatrisk diagnose.

Det var borgere, der var dømt efter straffelovens paragraf 68 og 69 – også kaldet sindssyge kriminelle. – Så frøs det hele til. Jeg fik åndenød, rysteture og koldsved. På det tidspunkt anede jeg ikke, hvad der skete med mig, fortæller Bibi Myrhøj.

For at undgå de voldsomme anfald specialiserede Bibi Myrhøj sig i at arbejde med klienter, der havde fået en betinget dom og skulle afsone samfundstjeneste. Det kunne for eksempel være borgere, der var dømt for spirituskørsel eller andre forseelser.

I 2017, næsten 30 år efter Bibi Myrhøjs overfald og voldtægtsforsøg, dukkede følgerne af den traumatiske oplevelse dog op til overfladen igen.

På det tidspunkt arbejdede Bibi Myrhøj på Kriminalforsorgens afdeling i Næstved, hvor hun havde været ansat siden 1994 – i mange år som område-til-lidsrepræsentant. Her besluttede ledelsen i forbindelse med en sparerunde, at alle socialrådgivere skulle have såkaldt "blandede sagsstammer". Det betød på

→ godt dansk, at de fremover skulle beskæftige sig med alle typer klienter, og ikke længere kunne specialisere sig i arbejdet med en enkelt gruppe.

Appel - uden held

For Bibi Myrhøj betød det, at hun nu igen skulle arbejde med kriminelle, der havde psykiatriske diagnoser.

– Jeg kunne mærke det hele komme tilbage. Alt i min krop fortalte mig, at den var helt gal, siger hun.

Bibi Myrhøj forsøgte at forklare sin leder, at udsigten til igen at skulle arbejde med behandlingsdømte kriminelle udløste voldsomme angstreaktioner. Appellen var dog uden held. Ledelsen på afdelingen nægtede at fjerne Bibi Myrhøj fra arbejdet med de svært psykisk syge klienter.

De kraftige angstreaktioner tog til, og kort tid efter måtte Bibi Myrhøj sygemelde sig. Under sygemeldingen var der en vikar i Bibi Myrhøjs stilling, som var retog hendes opgaver. Vikaren kunne dog godt blive fritaget for arbejdet med de psykisk syge kriminelle.

Kort tid efter henvendte sig Bibi Myrhøj sig til Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik på Bispebjerg Hospital. Her fik hun konstateret posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD). Lægernes konklusion var, at lidelsen højst sandsynligt var forårsaget af de voldsomme traumer efter hun blev overfaldet tre årtier tidligere.

I dokumenter fra Bibi Myrhøjs sag skriver lægerne, at det er vigtigt, at hun "ikke har med behandlingsdømte at gøre", og at "Det er velkendt, at man kan re-aktivere et PTSD. Det har været tilfældet for patientens vedkommende ved, at hun skulle arbejde med behandlingsdømte," lyder det i journalnotatet.

Diagnosen og lægernes anbefaling skulle dog vise sig at få absolut ingen betydning for Bibi Myrhøjs arbejdssituation. Ledelsen på hendes arbejdsplads holdt stadig fast i, at hun fremover skulle arbejde med behandlingsdømte kriminelle.

– Der styrtede min verden lidt i grus. Jeg forstod ikke, hvorfor de ikke tog mig alvorligt, siger Bibi Myrhøj.

'Troede de tog pis på mig'

I tiden efter sygemeldingen i 2017 startede et større tovtrækkeri mellem Bibi Myrhøj og hendes arbejdsgiver om hendes fremtidige arbejdssituation. Den statslige arbejdsgiver ønskede dog stadig ikke at lade hende fortsætte sit arbejde på en måde, hvor hun kunne undgå at arbejde med psykisk syge kriminelle.

I stedet blev hun tilbudt en stilling i Storstrømsfængslet på Falster. Her ville hun undgå at have med psykisk syge kriminelle at gøre – til gengæld huser

Pludselig finder man ud af, at de små og simple skånehensyn, jeg har brug for i dagligdagen, udgør et kæmpe problem.

Bibi Myrhøj, socialrådgiver

fængslet nogle af landets bedst sikrede indsatte med de længste domme.

– Jeg troede ærligt talt, at de tog pis på mig. Hvordan i alverden skulle det hjælpe på min sygdom, at jeg blev overflyttet til et af landets farligste fængsler, siger Bibi Myrhøj.

Nægter at betale godtgørelse

Da Bibi Myrhøj takkede nej til at blive overflyttet til Storstrømsfængslet, var det dråben, der fik bægeret til at flyde over for hendes arbejdsgiver. I december 2018 fik hun besked om, at hun var fyret fra sit job som socialrådgiver i Kriminalforsorgen.

Da hun var ansat i en stilling med tjenestemandsvilkår, var det svært for Kriminalforsorgen at afskedige hende uden retsligt efterspil. Derfor er fyringsagen endt med at trække ud i mere end to år.

Bibi Myrhøj har sammen med Dansk Socialrådgiverforening siden klaget over fyringen til Ligebehandlingsnævnet. Nævnet kom i juni sidste år til den konklusion, at fyringen af Bibi Myrhøj var i strid med forskelsbehandlingsloven, og at Kriminalforsorgen med fyringen udøvede ulovlig forskelsbehandling.

I forbindelse med afgørelsen blev Kriminalforsorgen pålagt at betale 360.000 kroner i godtgørelse. Efter afgørelsen nægtede Kriminalforsorgen i første omgang at betale godtgørelsen, der er den største givet til en socialrådgiver nogensinde.

'Fejlagtig afskedigelse'

I afgørelsen lægger Ligebehandlingsnævnet vægt på, at Bibi Myrhøj fejlagtigt er blevet afskediget på grund af såkaldt "helbredsbebet utjenstedygtighed". Det betyder i korte træk, at hun på grund af sin PTSD-sygdom er blevet vurderet til at være ude af stand til at passe sit arbejde. Vurderingen er lavet af Helbreds-nævnet, der udfører helbredsundersøgelser for Justitsministeriet i forbindelse med afskedigelses-sager, hvor tjenestemandsansatte er involveret.

Beslutningen om at erklære Bibi Myrhøj uarbejdsdygtig står i skarp kontrast til samtlige andre

lægelige vurderinger fra blandt andet Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik på Bispebjerg Hospital. Her er vurderingen, at Bibi Myrhøj havde været i stand til at passe sit arbejde fuldt ud, hvis hun var blevet undtaget fra arbejde med behandlingsdømte.

'Uprofessionel opførsel'

Dansk Socialrådgiverforenings advokat med speciale i ansættelsesret, Peter Breum, har repræsenteret Bibi Myrhøj i forbindelse med hendes fyringssag. Han kalder Kriminalforsorgens opførsel i sagen om den fyrede socialrådgiver for "dybt uprofessionel".

– Der er tale om en sag, hvor arbejdsgiveren meget let kunne have tilrettelagt min klients arbejde på en måde, der ville tage hensyn til den PTSD-sygdom, hun har pådraget sig efter et alvorligt overfald – vel og mærke i arbejdstiden, siger Peter Breum.

Samme konklusion når lægerne på Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik på Bispebjerg Hospital til. Af journalnotat fremgår det, at "det er vanskeligt at forstå, at man ikke fra arbejdspladsens side har kunnet imødekomme patientens relativt beskedne krav".

– Man har i et klodset forsøg på at strømline arbejdsgangen tromlet hen over min klient ud fra et princip om, at der absolut ikke må ske undtagelser. Det har myndighederne heldigvis givet min klient medhold i, var forkert, siger Peter Breum.

På anmodning om et interview med Kriminalforsorgen om Bibi Myrhøjs sag, oplyser Kriminalforsorgens presseafdeling, at organisationen har tavshedspligt og af den grund ikke kan udtale sig om konkrete personalesager.

Det er ligeledes forsøgt at få et interview med Justitsministeriet, som Kriminalforsorgen hører under, og som i sidste ende har skrevet under på Bibi Myrhøjs fyreseddel. Ministeriet har dog også afvist at kommentere på hendes sag og henviser i stedet til Kriminalforsorgen.

'Dybt krænket'

For Bibi Myrhøj endte den langstrakte fyringssag 1. marts i år, hvor hun endeligt blev afskediget fra Kriminalforsorgen. Dansk Socialrådgiverforening havde oprindelig indbragt hendes sag for Tjenestemand retten, der skulle have vurderet, om Kriminalforsorgen og i sidste ende Justitsministeriet lovligt kunne fyre hende på trods af hendes PTSD-sygdom.

Sagen endte dog med, at parterne i december indgik et forlig, der halverede Bibi Myrhøjs godtgørelse fra Ligebehandlingsnævnet, mod at Kriminalforsorgen betalte hende et halvt års løn i forbindelse med fyringen.

Samtidig er den pension, som Bibi Myrhøj har fået med sig fra sin tidligere arbejdsplads, også væsentligt nedsat, da Kriminalforsorgen, og i sidste ende Justitsministeriet, fyrede hende på baggrund af såkaldt "helbredsbebet utjenstedygtighed". Svageligheds-pensionen, som ydelsen også kaldes, betyder, at Bibi Myrhøj har godt 6000 kroner mindre at klare sig for hver måned end en normal tjenestemandspension.

Selv sidder Bibi Myrhøj tilbage med en følelse af at være blevet "dybt krænket" af sin tidligere arbejdsplads. – Jeg er blevet stukket i ryggen af en ledelse, der fra den ene dag til den anden beslutter, at de ikke længere har lyst til at tage hensyn til mine behov, siger hun.

– Jeg har passet mit arbejde i 27 år uden problemer, indtil man pludselig finder ud af, at de små og simple skånehensyn, jeg har brug for i dagligdagen, udgør et kæmpe problem. Jeg kan ikke se det som andet end en metode til at tvangspensionere mig, siger Bibi Myrhøj.

Jeg troede ærligt talt, at de tog pis på mig. Hvordan i alverden skulle det hjælpe på min sygdom, at jeg blev overflyttet til et af landets farligste fængsler.

Bibi Myrhøj, socialrådgiver

Bibi Myrhøj fortæller endvidere, at hun er vred og afmægtig over det, hun kalder en "forråelse i personalepolitikken" hos Kriminalforsorgen.

– Det er en kultur, hvor man sætter hårdt mod hårdt og ignorerer de ansattes behov, siger Bibi Myrhøj.

– Samtidig er jeg også skuffet og forundret over, at man i Justitsministeriet vælger at følge den lokale ledelses beslutning. Man skulle jo tro, at der sad dygtige jurister, som var i stand til at træffe en selvstændig beslutning, fortæller socialrådgiveren.

Bibi Myrhøj har dog ikke tænkt sig at glide ind i pensionisttilværelsen og er i gang med at søge job som borgerrådgiver og socialrådgiver i landets kommuner. Derfor er hun også ved at lægge fyringen og sin tid i Kriminalforsorgen bag sig. Men særligt på ét punkt sidder sagen stadig fast i hendes bevidsthed.

– Jeg fortryder, at jeg ikke tog sagen hele vejen i Tjenestemand retten. For jeg føler, at Kriminalforsorgen er sluppet afsted med noget, som vi aldrig nogensinde må acceptere på det danske arbejdsmarked, siger hun.

Denne artikel er oprindeligt bragt på A4 Arbejdsliv og bliver publiceret i fagbladet Socialrådgiveren som en del af et samarbejde – og i en let redigeret version.

→ DS: Vores medlem har fået en urimelig behandling

Dansk Socialrådgiverforenings formand, Mads Bilstrup, kalder det i et skriftligt svar 'uforståeligt', at Kriminalforsorgen ikke har imødekommet Bibi Myrhøjs ønske om at blive fritaget for arbejde med behandlingsdømte kriminelle – og forklarer, hvorfor Dansk Socialrådgiverforening har indgået forlig i sagen.

- I DEN KONKRETE SAG kunne tilrettelæggelsen af arbejdet have været organiseret anderledes og dermed imødekommet medlemmets behov for fleksibilitet – vel at mærke uden at bebyrde arbejdsgiveren væsentligt. Det er en krystalklar afgørelse, som Ligebehandlingsnævnet er kommet med, siger Mads Bilstrup, formand for Dansk Socialrådgiverforening.

Hvordan ser Dansk Socialrådgiverforening på, at Kriminalforsorgen tilbød Bibi Myrhøj ansættelse i Storstrømsfængslet, der huser nogle af landets mest belastede kriminelle?

– Uden at jeg ved, hvordan ledelsen overhovedet kunne forestille sig, at det kunne være en løsning for vores medlem, burde det være åbenlyst for enhver, at det ikke giver mening. Igen: Arbejdsgiver burde have været støttende og fleksibel over for vores medlem, der føler sig utryk som følge af et tidligere overfald. Jeg har fuld forståelse for, at vores medlem er både skuffet og vred over den behandling, hun har fået af sin nu tidligere arbejdsgiver.

Hvordan ser Dansk Socialrådgiverforening på, at Kriminalforsorgen, og i sidste ende Justitsministeriet, har valgt at afske-

dige Bibi Myrhøj på baggrund af Helbreds-nævnets vurdering om "helbredsbetaget utjenstedygtighed, når samtlige andre lægelige vurderinger er, at Bibi Myrhøj kunne passe sit arbejde fuldt ud, hvis hun var blevet undtaget fra at arbejde med behandlingsdømte?

– Dansk Socialrådgiverforening ønsker et rummeligt arbejdsmarked, og arbejdsgivernes vilje til at fastholde og ansætte medarbejdere med behov for særlig støtte er helt afgørende for, om det lykkes at skabe større rummelighed. I den konkrete sag er det svært at forstå, at vores medlems behov ikke kunne imødekommes af arbejdsgiver.

Hvordan ser Dansk Socialrådgiverforening på Bibi Myrhøjs afskedigelse i lyset af, at hun efterfølgende er blevet tildelt en for socialrådgiver-faget historisk stor godtgørelse fra Ligebehandlingsnævnet på 360.000 kroner på grund af ulovlig forskelsbehandling i forbindelse med hendes fyring?

– Der hersker ingen tvivl om, at vores medlem har fået en helt urimelig behandling, og det er godtgørelsen jo også et udtryk for.

Hvorfor har Dansk Socialrådgiverforening indgået forlig med Kriminalforsorgen

Arbejdsgiver burde have været støttende og fleksibel over for vores medlem, der føler sig utryk som følge af et tidligere overfald.

Mads Bilstrup, formand, Dansk Socialrådgiverforening

i Bibi Myrhøjs afskedigelsessag, i stedet for at prøve den ved Tjenestemand retten?

– Der blev indgået forlig i samråd med Dansk Socialrådgiverforenings advokat og vores medlem. Det er en meget kompleks sag, og baggrunden for indgåelse af forlig med arbejdsgiver skal ses i lyset af, at det var en samlet vurdering fra advokaten og organisationerne, at der ikke ville kunne opnås yderligere godtgørelse. ♦

KOM MED TIL **SOCIALRÅDGIVERDAGE 2021**

Socialrådgiverdage er vores store fælles faglige træf. I 2021 er overskriften "Sammen om professionen – faglig udvikling og handlekraft".

Det er masser af workshops, oplæg, debatter og hygge for 800 socialrådgivere og andre fagprofessionelle.

Læs om priser, programmet og alt det andet på socialraadgiverne.dk/socialraadgiverdage-2021

SD²¹

**SAMMEN OM
PROFESSIONEN**

*Dansk Socialrådgiverforenings fagfestival
Socialrådgiverdage 2021 holdes
17.-18. november på Hotel Nyborg Strand.*

Hvad har Dansk Socialrådgiverforening med dit valg af bank at gøre?

3% i rente* på din lønkonto

Ud over de økonomiske fordele er vi en bank som alle andre. Du kan bruge os til det hele – fra lønkonto til investering. Alt fra opsparing til realkredit og rådgivning om boligkøb.

Vores rødder er i faglige fællesskaber

At tage ansvar for hinanden ligger i vores DNA. Lån & Spar tager klima, bæredygtighed og etik alvorligt. Godt hjulpet på vej af en engageret bestyrelse, som også ønsker at give medlemmer af Dansk Socialrådgiverforening særligt favorable vilkår

Giver det mening?

Ring **3378 1976** – eller gå på lsb.dk/ds og book et møde.

* 3% i rente på op til 50.000 kr. kræver medlemskab af Dansk Socialrådgiverforening og afsluttet uddannelse. Indestående over 50.000 kr. forrentes med 0%. Du skal betale negative renter, hvis dit samlede indlån overstiger 250.000 kr. Du skal samle hele din privatøkonomi hos Lån & Spar (LSBprivat er en del af en samlet pakke af produkter og services, som din økonomi kreditvurderes ud fra). Rentesatserne er variable og gælder pr. 9. maj 2019. Du behøver ikke flytte dine realkreditlån. Men evt. ændringer og nye realkreditlån skal gå gennem Lån & Spar og Totalkredit – se alle vilkår på lsb.dk/medlemsvilkar.

Lån & Spar er ejet af bl.a. Dansk Socialrådgiverforening. Det betyder jo ikke, at du absolut skal vælge os. Bare at det er en god ide lige at tjekke de fordele, du får som medejer.

Dansk Socialrådgiverforening

Lån & Spar

Vi skaber hjem til mennesker, der ikke passer ind på de ordinære botilbud

Sirius specialiserer sig i at lave særligt tilpassede botilbud til borgere med udviklingshæmning og udviklingsforstyrrelse. Det er ofte borgere, der på grund af problemskabende adfærd eller komplekse problemstillinger ikke kan rummes i de ordinære botilbud. **Læs mere på www.siriusbotilbud.dk**

Bliv frivillig bisidder hos Danske Patienter

Har du lyst til at gøre en forskel, hvor du bruger din faglige og menneskelige erfaringer? Og har du tid i dagtimerne?

Som frivillig bisidder støtter du patienter og pårørende, når de skal møde sundhedsvæsenet til lokale dialogsamtaler i forbindelse med deres klagesag. Bisidderen fungerer som uvildig støtte for klageren op til, under og efter dialogsamtalen.

Danske Patienter søger bisiddere, der skal dække sager i enten Øst- eller Vestdanmark. Ordningen finansieres af Sundhedsministeriet. Du får supervision og oplæring i forhold til at indgå kvalificeret i bisidderrollen.

Er du interesseret?

Se hele opslaget på www.danskepatienter.dk/job

Har du spørgsmål, så kontakt Anja Petersen, tlf. 33 41 47 58, mail ap@dankepatienter.dk

Ansøg hurtigst muligt – og senest den 24. august 2021 klokken 12.00 via info@dankepatienter.dk

Samtaler i uge 35. Obligatorisk introduktionskursus den 8. september.

Film

Teenager kæmper imod social deroute

Pr-foto

Rocks

Instruktion: Sarah Gavron

Manuskript: Theresa Ikoko og Claire Wilson

Varighed: 93 min.

Kan ses i biografen

Filmen 'Rocks' handler om teenageren Shola Omotoso – der af sine venner kaldes Rocks – og hendes lillebror Emmanuel. En dag ændrer deres verden sig radikalt, da Rocks og brorens alene-mor kort inde i filmen fra den ene dag til den anden vælger at forlade dem med blot et brev og en konvolut med penge som farvel. Rocks må påtage sig rollen som voksen for at passe på Emmanuel og kæmper for at få en svær hverdag til at hænge sammen. De to vælger nemlig ikke at sige noget til omverdenen om deres situation for at slippe for myndighedernes indblanding. Rocks har en stærk mistro til de sociale myndigheder, så hun forsøger at klare alt selv, og kæmper med alle kræfter imod en social deroute. Undervejs erfarer hun dog, at man kan bruge de sociale myndigheder til noget – hvis man render ind i de rette socialrådgivere.

Podcast

Pletter i min hjerne

af Mine Suurballe,
P1 Dokumentar
Varighed: 4 episoder
à 27 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Podcast

De 169 piger

P1 Dokumentar
Varighed: Mellem
30 og 37 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Podcast

Scener fra et tvangsægteskab

DR's nyhedspodcast
Genstart,
Vært: Knud Brix
Varighed: 24 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Podcast

Bedste skole – ever

P1 Dokumentar
Varighed: 8 episoder
à 30-51 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Leve med sorg

Da Mine Suurballe er 29 år, slår livet en kolbøtte. Hun har ikke været på sygehuset, siden hun blev født, men nu siger lægerne, at hun har den kroniske sygdom Multipel Sklerose. Mine, der er journalist og radiovært, begynder at optage sin hverdag og opsøger andre med mere erfaring med sygdommen for at forberede sig på, hvad der venter hende, når hun skal lære at leve med en kronisk sygdom.

Serieafpresser

P1 Dokumentar undersøger i fem episoder, hvordan Danmarks største serieafpresser kunne slippe afsted med at afpresse kvinder og piger ned til 11 år til at udføre overgreb på sig selv i tre år – før politiet fik stoppet ham. Anna, som var det første offer, er lettet over, at hendes afpresser er bag tremmer. Men hun føler samtidig, at han stadig påvirker hende den dag i dag. Han har gjort hende grænseløs.

Uønsket voksenliv

Som 18-årig bliver Karima Bouylud giftet bort til en mand i Marokko, som hun ikke kender. Tvangsægteskabet konverterer det beskyttede ungdomsliv i Danmark til et uønsket voksenliv i Marokko. Baseret på egne dagbogsnotater har den nyudklækkede forfatter nu begået en roman med titlen 'I kærlighedens navn'. Karima Bouylud fortæller sin historie om livet i spændingsfeltet mellem dansk og marokkansk kultur.

Dyster virkelighed

Havregården Kostskole reklamerer med at være "Den bedste skole – ever". Men bag kostskolens facade gemmer der sig måske også en anden virkelighed. En overhørt samtale til en fest og en kommentar på Youtube leder til en række opkald fra tidligere elever og medarbejdere, der fortæller, at der i årevis har været problemer på skolen med vold, stoffer, selvmordsforsøg og seksuelle overgreb mellem eleverne.

”Mit hjem blev inficeret af tunge samtaler. Jeg kunne ikke bare lukke døren og være mor eller Britta.”

Britta Svinth,
socialrådgiver og
tillidsrepræsentant.
Mestringsvejleder (støtte
efter servicelovens § 85)
i Center for Mestring,
Aarhus Kommune.

Jeg tænker tilbage på tiden med hjemmearbejde som et år, hvor det kollegiale fællesskab og samarbejde har været udfordret. Vi har brug for hurtig adgang til sparring – det bliver for tungt, når vi sidder alene. Jeg havde en dag en meget frustreret pårørende i telefonen. Jeg kunne ikke tale hende til ro og blev skydeskive for al hendes frustration. Jeg var virkelig blevet skudt på og havde ikke nogen mulighed for at lande det. Jeg kunne bare stå derhjemme i min stue.

Mit hjem blev med tiden inficeret af tunge samtaler. Jeg kunne ikke bare lukke døren og træde ind i et nyt rum og være mor eller Britta. Det hele flød sammen. Med hjemmeskoledede børn i 3. og 6. klasse har jeg under coronakrisen ofte følt, at jeg hverken slog til som mor eller socialrådgiver.

Jeg får en knude i maven, når jeg tænker tilbage på en dag, hvor jeg igen sad og havde en svær samtale i røret. Det var helt tydeligt, at min datter havde brug for voksenhjælp til

hjemmeundervisningen, og det kunne jeg ikke give hende.

Selv om min datter havde tårer i øjnene, var jeg nødt til at afvise hende, fordi jeg havde en borger i telefonen, som også krævede min opmærksomhed. Og jeg vidste, at hvis jeg lagde på eller ringede tilbage senere, ville jeg miste momentum. Det var så sårbart, det, der foregik i telefonen, så det kunne jeg ikke afbryde. Da min mand kom hjem fra arbejde, brød jeg fuldstændig sammen. Det var for hårdt at skulle foretage den prioritering. At vælge min datter fra. I mit eget hjem.

Den slags situationer har der været en del af. Følelsen af utilstrækkelighed, frustration og usikkerhed. Ikke at kunne være til stede 100 procent hverken over for mine børn eller mine borgere. ♦

’Refleksion’ er et redigeret uddrag af ’Coronakrisens sociale eksperiment’ i podcastserien ’Når arbejdsdagen får corona’. Lyt med på din foretrukne podcast-app.

Redigeret af Susan Paulsen
Foto: Mathilde Bech

KONTAKT

Telefonerne er åbne man-fre kl. 9-14, men i sommerperioden fra 5. juli til 6. august er telefонтiden kl. 10-13.

SEKRETARIATET

Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B, 1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialraadgiverne.dk

REGION NORD

(dækker Region Nordjylland og Region Midtjylland)
Dansk Socialrådgiverforening Region Nord
Søren Frichs Vej 42 H, 1.th
8230 Åbyhøj
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Holstebro

Fredericiagade 27-29,
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Aalborg

Hadsundvej 184 B
Postboks 764, 9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

REGION SYD

(dækker Region Syddanmark)
Dansk Socialrådgiverforening Region Syd
Vesterballevej 3A, Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Odense

Lumbyvej 11, opgang C, 2.th.
Postboks 249, 5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION ØST

(dækker Region Hovedstaden og Region Sjælland)
Dansk Socialrådgiverforening Region Øst
Kornerups Vænge 12, 2,
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialraadgiverne.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN (Jobformidling)

FTF-A (hovedkontor)
Snorresgade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONS KASSEN

PKA
Administration
Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 40

For øvrige kontaktoplysninger henvises til hjemmesiden **socialraadgiverne.dk**
Se under "Om DS" eller under "Medlemsgrupper".

KALENDER

Tilmeld dig og læs mere om arrangementerne – og se flere – på socialraadgiverne.dk/kalender. På grund af covid-19 pandemien bliver mange medlemsmøder holdt online via Microsoft Teams eller som webinarer, hvor de tilmeldte får sendt et link.

AUGUST

23.-25. august, Vejle

TR-uddannelse: TR i Staten 2.

26.-27. august, Vejle

FTR-seminar 2021: Der er kommunalvalg 16. november, og her spiller fællestillidsrepræsentanter en nøglerolle, når der skal søges indflydelse.

26.-27. august, Middelfart

Fagligt Selskab for Socialrådgivere i Børne- og ungdomspsykiatri holder seminar om tværsektorielt samarbejde samt generalforsamling.

30. august – 1. september, Vejle

TR-grunduddannelse hold 2105.

SEPTEMBER

1. september, Fredericia

8. september, Odense
Netværksmøde for privatansatte socialrådgivere i Region Syd.

7. september, København

Seniorer spiser frokost på Restaurant Karla kl. 12-14.

7.-9. september, Aarhus

24th Rehabilitation International World.

8. september, Odense

Faggruppen Stof holder temadag om brugerinvolvering.
Formiddag: Om gravide og forældre med rusmiddelbrug.
Eftermiddag: Om brugerinddragelse og brugerindflydelse i samarbejde med Faggruppen Hjemløse og Fagligt Selskab for Psykiatrisocialrådgivere.

16.-17. september, Vejle

Fagligt Selskab for Psykiatrisocialrådgivere holder landskonference og generalforsamling.
Opret jer som medlemmer i faggruppen/selskabet under DS og læs mere om programmet i E-Netværket. Og følg os på Facebook – Fagligt Selskab for Psykiatrisocialrådgivere.

Hvem skal have Den Gyldne Socialrådgiver 2021?

Kender du én eller en gruppe af socialrådgivere, der fortjener at modtage Den Gyldne Socialrådgiver for deres indsats?

Hvis du kender en eller flere, der har tænkt nyt, taget initiativ, sat fokus på socialrådgiverfaget eller leverer arbejde af en høj faglig kvalitet, så indstil din kandidat på socialraadgiverne.dk/socialraadgiverdage-2021.

Alle medlemmer af Dansk Socialrådgiverforening (bortset fra medlemmer af hovedbestyrelsen) kan indstilles til prisen, og fristen for at indstille kandidater er 9. september.

Den Gyldne Socialrådgiver uddeles på Socialrådgiverdage 2021 den 17.-18. november.

Bomiljø til unge/voksne med autisme eller andre udviklingsforstyrrelser

Bostedet Birkely

Troværdighed - Professionalisme – Anerkendelse

Hvorfor Birkely?

- ✓ Vi tror på trivsel gennem meningsfulde relationer
- ✓ Vi har individet i fokus
- ✓ Vi ved, at selvstændighed kan skabe livskvalitet, og at inddragelsen af vores beboere bygger broen dertil

Alle er pædagogisk uddannede med efteruddannelse inden for neuropædagogik/neuropsykologi.
§ 85, § 66 stk. 1 nr. 5, § 107 samt § 108.

Tlf. 51 23 47 93 | birke-ly.dk | følg os på Facebook/linkedin

Vi er en kostskole i Nordsjælland, certificeret som fri grundskole med særlig specialundervisningsprofil og udeskole

Vi er i fuld gang med indskrivningen til skoleåret 2021/2022

Vi indskriver elever på 5. - 8. klasse

Skolen på Slotsvænget henvender sig til børn og unge, der har mødt udfordringer i deres liv, enten af skolefaglige, social, psykisk eller emotionel karakter.

Vi giver børnene skoleglæden tilbage og mulighed for at tage Folkeskolens afgangsprøve.

Hverdagen er bygget op med kendte og faste rutiner og forventninger. Det gør at sårbare børn og unge trives og oplever succes og udvikling.

Miljøet er trygt og overskueligt og fællesskaber er med til at styrke den enkeltes identitet og selvværd.

Skolen på Slotsvænget er en lille kostskole i et naturskønt område med plads til 40 elever med behov for særlig støtte.

Vi optager også dagelever

Kostelever visiteres i henhold til SEL §52.3.7 eller §52a

Vil du vide mere om Skolen på Slotsvænget, eller har du andre spørgsmål, så kontakt socialrådgiver Gertie Fruergaard på tlf. 41 53 20 04.

Skolen på Slotsvænget - Slotsvænget 61 - 3480 Fredensborg - tlf. 48 47 67 77
www.slotsvaenget.dk - facebook.com/slotsvaenget